

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIX. évfolyam.

Szubotica, 1928. CSÜTÖRTÖK, május 3.

119. szám

Telefon: Kladóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52, 370.

Megjelenik mindennap reggel, ünnep után és hétfőn is.

Előfizetést ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, Kladóhivatal és könyvosztály, Szubotica

Zmaj Jovin trg. 3. (Minerva palota)

Sport és politika

Sokszor láttuk, sokszor olvastuk, sokszor irtuk magunk is már, hogy a sport és politika között jótékony összefüggés van. Jótékonyak mondjuk ezt az összefüggést, mert a sport csak a megbékélést, a közeledést sürgető politikának szövetségese. A világháború után nem diplomaták, nem is kereskedők, de sportemberek vették kezükbe s próbálták először összeforrasztani a nemzetközi érintkezés szétszabdalt idegszárait. S a nemzetközi érintkezés először a sportérintkezés terén állt helyre. A FIFA, ami alatt a nemzetközi futballszövetséget kell érteni, hamarabb vette fel tagjai közé Németországot mint a Népszövetség. A nemzetközi érintkezésnek első bajnokai a sportférjak voltak.

A Berlinben székelő német golfklub vendégül lát egy angol urat. Ez az angol ur: lord Birkenhead. Hogy golfozni mennyire tud, arra nincs adatunk. Azt azonban tudjuk róla, hogy Anglia kormányában ez az előkelő ur intézi India ügyeit. Az angol külügyminiszter a londoni parlamentben, mint ahogy ez ilyenkor illeik, kijelentette, hogy lord Birkenhead csak privátügyek intézésére utazott Berlinbe. Illik elhinni amit Chamberlain mond. De nem vétenek azok az újságírók sem az ildomság ellen, akik a lord berlini látogatásainak sorrendjét s a látogatókat fogadók névsorát összeállították. Ebből az összeállításból pedig kiderül, hogy a lord Németország vezető politikusaival s a német gazdasági élet vezető férfiival tárgyalt. Aligha hihető tehát, hogy a német nyelvben való gyakorlás, vagy a golfjáték szabályainak módosítása végett kereste fel India minisztere a német fővárost.

Aki az eseményeket figyeli, tisztában van vele, hogy az angol politika évek óta a legszivósabb kitarással s a legötletesebb hadmozdulatokkal igyekszik megnyerni a németek szimpátiáját. Hány felvonást rendeztek már Németországra! Az utolsó két évben Németországot leutazta az angol polgármesterek társasága, az angol nagyiparos kongresszus résztvevőinek egy csoportja, az angol bank kormányzója, az angol festékgyárosok szövetségének vezetősége — a Cook — vagy a német Lloyd-irodák tudják talán csak számontartani azoknak a társas utazásoknak számát, melyekkel félhivatalos ösztönzésre az angol politikai és gazdasági élet tényezői melengették a német szimpátia tűzén az angol érdekek vasát.

A német-francia barátság helyreállta inkább csak szavakban élte ki magát s inkább csak szimbolikus kulturnáltságokban. Briand beszélt és Stresemann beszélt s a világ nyilvánosságára vörösrre verte elragadtatásának tenyerét. Thoiryban összekocantották poharaikat s erre a pohárkocantásra visszahangzott a hurráh a Pireneusoktól az Uralig. Az angol német közeledésnek sokkal realisabb momentumai vannak. Berlinbe Painlevé ment el, a tudós, a szép szavak ötvöse, de Angliából a festékkereskedők keresték fel német üzletfeleiket. Az emberi jogok ligájában előadást tarthatott Párisban a német birodalmi gyűlés elnöke, de az angolok a kémiai tröszt megal-

ításáról tárgyaltak a németekkel. A német bank vezérigazgatója fogadja az angol közlekedésügyi minisztert, az angol bank kormányzója látogat el Berlinbe, itt nem szavak szállnak át egyik országból a másikba s nem szavakkal pacifikálják újra össze a gazdasági egymásrantság által teremtett egységet.

Amikor tehát a kitünő angol golfjátékos a német politikai és gazdasági élet vezetőit látogatja meg Ber-

linben, akkor emlékezetünkbe kell idézni ennek a látogatásnak előzményeit is. Az angol diplomácia már nem játszik golfot s ha golfjátékosokat küld is ki s ha golfklubok fogadják is a politikusokat, meg kell látnunk a sportban a politikát. A német ipari fejlődést nem lehetett még a versaillesi szerződéssel sem hosszú időre földre teríteni. Délafrikába a németek szállítanak gőzmozdonyt az angol nagyipar s az angol nagyipari

sajtó leghevesebb felhördülése ellenére is. A béke nem tette elhanyagolható tényezővé a német nagyipari termelést s Anglia, az Oroszország elleni front összekovácsolója, Németország nélkül nem is remélhet oroszországi szállítást. A világpolitika most golfot játszik Berlinben s talán a golfütők nyomán rajzolódik ki valahol az angol munkanélküliek számának s az angol szénbányák produktívitásának grafikonja.

Összeült a radikális klub

Az elégedetlen radikálisok nagy része nem jelent meg az ülésen — Trifunovics Misa mérsékelt hangú beszédben kritizál a kormány működését

Vita a parlamentben a vajdasági állapotokról

Beogradból jelentik: A parlament munkaprogramja lassanként teljesen kimerül és ha az ellenzék nem gondoskodik sürgősségi indítványokkal tárgyalási anyagról, akkor már péntekre nem lehetne napirendet összeállítani. Csütörtökön interpellációs nap lesz, amelyen Peteljan szociáldemokrata képviselőnek a munkaidőről szóló interpellációját fogják tárgyalni. Politikai körökben

a jövő hét elejére várják az újabb parlamenti szünetet.

A vajdasági agrárreform törvény kérdése most már egyre aktuálisabbá válik. Setyerov Szlávko dr. törvényjavaslatát már bemutatták a parlamentnek és a szerdai ülés napirendjére ki is volt tűzve a bizottság választása Setyerov javaslatának letárgyalására, ami csak azért nem történt meg, mert az ülésen egyáltalában nem tértek át a napirendre. Setyerov javaslatával kapcsolatban olyan hangok is felemerültek, hogy nemcsak a vajdasági, hanem a délszerbiai agrárkérdést is ugyanezzel a törvénnyel kellene rendezni. Ennek a kívánságnak a teljesítése meglehetősen komplikálná és elodázná a vajdasági agrárreform végleges elintézését. A demokrata pártban végül mégis győzött Setyerovnak az az álláspontja, hogy

az északi vidékek agrárreform kérdését külön javaslattal rendezzék.

Mint már jelentettük, Setyerov javaslatával párhuzamosan a vajdasági radikális képviselők is kidolgoztak egy javaslatot, amit azonban nem terjesztettek a parlament elé, mert az a szándékuk, hogy javaslatuk, mint a kormány javaslata kerüljön a parlament elé. Időközben maga az agrárreform minisztérium is kidolgozott egy javaslatot és most tárgyalások indultak meg Andries Vlada agrárreformminiszter és a vajdasági radikálisok között, hogy a két javaslatot összhangba hozzák. Ebben a tárgyalásban szerdán konferenciát tartottak, amelyen megállapítást nyert, hogy

a főbb elvi kérdésekben nincs eltérés a vajdasági radikális képviselők és a minisztérium javaslata között.

A képviselők azonban azt kívánták, hogy a miniszter a maga javaslatát ossza ki közöttük, hogy azt áttanulmányozhassák, mielőtt az érdemleges tárgyalásokat megkezdzenék.

Politikai körökben a legnagyobb érdeklődést a radikális klub szerda délután megtartott ülése keltette, amelyen

Vukicsević Velja miniszterelnök, a klub elnöke végül mégis összehívott.

A klubülésen került első ízben összeüléshözre a sor a klubülések és a kormány hívei között.

Vukicsević Velja miniszterelnök délután hosszabb audiencián volt öfelségénél és délután is a radikális klub üléséről, amelyen a megnyitó beszédet ő mondta, szintén kihallgatásra ment az udvarhoz.

Szerda délelőtt tizenegyötől félkettőtől konferenciát tartottak a miniszterelnökségen Vukicsević Velja, Davidovics Ljuba, Markovics Bogdán és Timotijevics Koszta. A konferencián a paraszadósságok rendezésének kérdéséről volt szó. Davidovics Ljuba a konferencia után az újságíróknak a következőket mondta:

— A paraszadósságok rendezéséről tanácskoztunk. Meg is egyeztünk, megtaláltuk az alapot és a pénzügyi eszközöket is ennek a fontos kérdésnek a rendezésére. Az erről szóló törvényjavaslatot Timotijevics Koszta fogja kidolgozni.

A minisztertanács ülése

A minisztertanács kedd este ülést tartott, amelyen többek között letárgyalták

A parlament ülése

A parlament szerdai ülését tizenegy órakor nyitotta meg Perics Ninkó alelnök, aki rövidesen átadta az elnöklést Hvasznica alelnöknek. Az elnök az ülés elején felolvasta a görög parlament elnökének, Szofuliznak táviratát, amelyben köszönetet mond a jugoszláv parlament részvétnyilatkozatáért a Görögországot ért elemi csapás alkalmából. Az elnöki bejelentések során közölte az elnök, hogy Vjlder független demokrata interpellációt jelentett be huszonöt darab Renault gyártmányú repülőgépmotor beszerzésével kapcsolatban a gykori repülőkatasztrófákról és annak tárgyalására elsőbbséget kért. Andries Vlada agrárreformügyi miniszter felszólalása után, aki a távollevő hadügyminisztert helyettesítette, a parlament az elsőbbséget egyhangulag elfogadta.

Napirend előtt Vujics Dimitrije szólalt fel, aki megindokolta a határozati javaslatára elsőbbséget az újonnan választott vajdasági községi előljáróságok beiktatásáról. Vujics hosszasan ismertette a vajdasági községi választások előzményeit.

a bíráról szóló törvényt, amelyet a törvényhozó bizottság albizottsága már elfogadott. Az albizottság a kormány kívánságain tulmenően állapította meg a bírák fizetését. A kormány nem foglalt el definitív álláspontot ebben a kérdésben, hanem úgy határozott, hogy a törvényhozó-bizottság plénuma is tárgyalja le a javaslatot és ha a bizottság és az igazságügyi miniszter nem tudnának megegyezni, akkor az igazságügyminiszter vigye a kérdést a kormány elé.

Sztankovics Szvetozár földmívelésügyi miniszter javaslatára a kormány elhatározta, hogy a kénvirág vámját a felére szállítják le.

Az ülésen még Kujundzics Bogoljub postaiügyi miniszter beszámolt a Jugoszlávia és Görögország közti postaiügyi elszámolásokról a háború éveiből. A minisztertanács úgy döntött, hogy a postaiügyi miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértésben oldja meg ezt a kérdést.

Korosec belügyminiszter Beogradban

Korosec belügyminiszter kedden vizsgálta a szerbiai utjáról Beogradba. A belügyminiszter szerdán felkereste Vukicsević miniszterelnököt, akinek beszámolt délszerbiai tapasztalatról.

— Az eddigi politika — mondotta — arra vezetett a Vajdaságban, hogy az ország elétárából Argentína és Kanada emberanyagszállítója lett. A vajdasági községekben a radikális párt pártoskodást és személyi uralmat alapított meg. Ezek az állapotok a községeket gazdaságilag tönkretették, a politikai és személyes szabadság is kérdésessé vált. Ismeretes dolog, hogy ha a Vajdaságban a rendőrség valakit elfog, akkor annak nem maradnak épek a bordái, akár bűnös, akár nem.

Vujics ezután a kikindai viszonyokat ismertette, ahol még mindig fenntartják a komesszár rendszert. Felolvasta Rajics Szvetislav beogradai főispán rendeletét, amelyben a polgármestert teendővel Nádaski Gyurót bizza meg. A főispán rendelete Vujics szerint ellenében áll az alkotmánnyal és a törvényekkel.

Ekkor lépett be Radovics Cseda szociálpolitikai miniszter. Pribicsevics feléje kiáltott:

— Mi van az életmízserszétosztással! Radics István: Még egy szem sem

érkezett meg.

Radovics Cseda: Az összes tartományok részére beszerezték már az élelmiszert.

Radics István: Hercegovinába és a horvát tengerpartja egy szem sem érkezett.

Radovics Cseda: Ez nem igaz! Dubrovnikba már tíz nappal ezelőtt megérkezett a gabona.

Radics István: Hercegovinába semmi sem érkezett.

Radovics Cseda: Hercegovinában már rég felosztották az élelmiszereket.

Vujics ezután folytatta beszédét és különösen Pesics kikindai rendőrkapitány esetével foglalkozott, akit különöző vádakkal illett. Amikor **Vujics** a radikálisokat tette felelőssé ezekért az állapotokért, **Lázics Voja** földmunkáspárti közbeszölt:

— A demokraták felelősek!

Pribicevics Szvetozár: Ugy van. A demokraták felelősek. Jöjjön ide **Davodovics** és védje meg ezt.

Vujics ezután a községi választások alatti erőszakosságokról beszélt.

Pribicevics: Hol választották meg a Vajdaságban szabadon a jegyzőket?

Boskovics Dusán: Egyetlen községben sem. A Vajdaságban a radikálisok a törvény.

Vujics Dimitrije: Kvalifikáció nélküli embereket neveznek ki.

Vujics Dimitrije beszéde további részében a felsőbányai községek állapotával foglalkozott.

Dragicevics Nikola dr. délbányai független demokrata csatlakozott **Vujics** sürgősségi javaslatához és támada **Kosztics Milán** pancsevői képviselőt.

Radics István közel egyórás beszédben ismertette az ország közigazgatási viszonyait és élesen támada a demokratákat is.

— Ez a mostani kormány — mondotta — nem törődik a szociális és kulturális érdekekkel. A tisztviselők nem ülnek a hivatalukban, hanem gyűlésekre járnak.

Radics után **Jankovics Gyura** radikális személyes kérdésben szólalt fel, majd **Lázics Voja** földmunkáspárti és **Raeics Punisa** radikális beszéltek. **Radovics Cseda** szociálpolitikai miniszter a kormány nevében kijelentette, hogy a sürgősséget nem fogadja el, mire a parlament azt elvetette.

Az ülés fél kettőkor ért véget.

A keddi ülés

A parlament május elseji ülésén a boszniai hűbéri viszonyok rendezéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalták. A rendkívül heves vitában **Tupujanin** és **Drljaca** földmunkáspártiak, **Gurgurevics** radikális és **Kapetanovics** muzulmán vettek részt. **Andrics Vlada** agrárreform miniszter hosszabb beszédben védte a javaslatot, amelyet a parlament aztán elfogadott.

A radikális klub ülése

A radikális klub ülését félhatkor nyitotta meg **Vukicsevics Velja** miniszterelnök. Az ülésen nem vett részt az élelmedetlenek több vezetője, így **Makszimovics Bózsó**, **Uzunovics Nikola**, **Miletics Krszta**, **Srskics Milán**, de megjelent **Ninicsics Momesiló**.

Vukicsevics Velja miniszterelnök, a klub elnöke hosszabb beszédben mutatott rá arra, hogy a pártban mutatózó mozgalmak, valamint a napi események szükségessé teszik, hogy a klub foglalkozzék a helyzettel. Beszéde végén a miniszterelnök bejelentette, hogy audienciára megy Ófelségéhez, kérte a képviselőket, hogy távolléte alatt kezdjék meg a vitát és közölje, hogy később vizsztatér a klubülése.

Vukicsevics az elnöklést **Lalosevics Jácónak** adta át és az udvarhoz ment. Az első szónok **Triunovics Misa** volt, aki több mint egy óras beszédben igen mérsékelt hangon kritizálta a kormány működését. **Triunovics** szerint a radikális pártban bizonyos egészségtelen jelenségek észlelhetők, ami arra is visszavezethető, hogy a miniszterelnök, aki egyszerűen klubelnök, nem hívja össze elég gyakran a klubülést.

Triunovics beszéde, bár általában a kormány ellen irányult, mérsékelt hangja miatt kedvező fogadtatásra talált. Utána **Nikovics Aranyel** beszélt és

különösen a demokratákat támada.

Ezután **Cvetkovics Dragisa** képviselő temperamentumos beszédben védelmébe vette a kormány politikáját. **Rankovics Mihajlo** a következő szónok szintén a kormány mellett beszélt.

Szucics Zsivko felszólalásában támada a kormányt a választások alatt tanúsított magatartása miatt, de hangsúlyozta a pártegység fenntartásának mindegyféleképp való szükségességét. **Parezsanin Ratko** beszéde során védelmezte a kormány politikáját.

A vitában még tíz szónok van felíratkozva.

A kataszteri törvény a pénzügyi bizottság előtt

A pénzügyi bizottság szerdán délután folytatta a kataszteri rendtartásról szóló törvényjavaslat tárgyalását. **Popovics Szvetislav** és **Demetrovics Juraj** független demokraták kérték annak megállapítását, hogy a földadó kivetésénél milyen törvényes rendelkezések maradnak érvényben. **Szmodel** szlovén néppárti arról tett pótjavaslatot, hogy kik legyenek a kataszteri jövedelem megállapító bizottság tagjai és hogyan vessék a jegyzőkönyveket. Egy heves összeütközés után a Radics-pártiak kivonultak az ülésről.

Korošec belügyminiszter a délszerbiai állapotokról

Korošec Antun belügyminiszter, aki most tért vissza délszerbiai utjáról, az újságírók előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Délszerbia nem volt ismeretlen elő-

tem, mert egyizben mint közlekedési miniszter, majd mint a vallásügyi miniszter helyettese voltam ott. Most azért mentem, mert szükségesnek tartottam, hogy jobban megismerjem az ottani lakosságot és a viszonyokat. **Impresszióm minden tekintetben kitűnő.** Az összes városokban és városkákban érintkezésbe léptem a lakossággal és meghallgattam kívánságaikat s követeléseiket. Rendkívül kellemesen lepott meg az a nacionalista öntudat, amely ottani testvéreinket áthatja. Mindenütt spontán fogadtak és mindenütt a hazaszeretet és a király iránti szeretet spontán megnyilatkozásait találtam. Az egész lakosság rendelkezésre áll az államnak és elítéli azokat a gonoszteket, amelyeket egyesek az állam ellen elkövetnek.

— Ennek a hazaszeretnek következménye, hogy mindenütt megalakultak a kontra komiték, illetve a délszerbiai nemzetvédelmi organizációk, amelyek megsemmisítik az ottani komitési és kacsdkimadadsokat. Az ottani lakosság a csendőrséggel együtt a katonaságtól kapott fegyverekkel hatékonyan védekezik a komitások és a kacsákok ellen. Mindenütt kijelentették, hogy meg vannak elégedve a szabadsággal, amelyben élnek és hálásak a közigazgatási tisztviselőknek és kérték, hogy ne helyezék őket.

— Ezt mindenütt, mindentéle pártállású emberek mondták nekem, tehát nem lehet azt mondani, hogy pártszempontból kivánták, de azt sem mondhatjuk, hogy féltelémű tették, mert én is egész nyíltan beszéltem velük és min-

denütt megmondtam, hogy mit nem tettek jogosan és igazságosan.

— Megismerkedtem az ottani csendőrséggel és a közigazgatási tisztviselőkkel. Ezek mind helyükön vannak és helyesen fogják fel kötelességüket és azt a missziót, amelyet a mi drága délvidékünk gazdasági kulturális, társadalmi és nemzeti életében hivatva vannak betölteni. Többen keserűen panaszolták el azokat az igazságtalan megjegyzéseket, amelyeket egyes politikuskok hangoztattak és úgy állították be Délszerbiát, mintha ott a legrosszabb rezsim volna. Ez nem áll és erről mindenki meggyőződhetik, aki odamegy.

Elmondta ezután a belügyminiszter, hogy a kormány a legjobb tisztviselőket küldi Délszerbiába, akiknek jogi diplomájuk van. A jogvégzett fogalmazóknak 300 dinár, a szolgabíráknak 1000 dinár külön prémiumot adnak, ha Délszerbiában teljesítenek szolgálatot és így reméli, hogy a jogvégzett tisztviselők szívesen fognak Délszerbiába menni. Ezután különösen azt az öröndetes fejlődést emelte ki a miniszter, ami különösen az egészségügyi intézményeknél tapasztalható, majd elmondta, hogy a közbiztonság Délszerbiában kitűnő és jóformán egyáltalán nem követnek el büncselekményeket, kivéve az államellenes banditák gazságait. A belügyminiszter így fejezte be nyilatkozatát.

— Nyíltan meg kell mondani, hogy országunk teljes mértékben konszolidálódott. Jugoszlávia a rend pionirja, a béke és biztonság záloga Keleteurópában.

Az egyiptomi kormány nem hajlandó teljesíteni Anglia minden követelését

Az angol ultimátumra átnyújtották az egyiptomi kormány válaszigyzékét, amely csak a kifogásolt egyesületi és gyülekezési törvényjavaslat tárgyalásának elhalasztását helyezi kilátásba

Londonból jelentik: Az angol politikai körökben nagy izgalomban tartja az angol kormánynak Egyiptomhoz intézett ultimátuma, amelyben az egyesületi és gyülekezési jogra vonatkozó törvényjavaslat visszavonását követelte. Az ultimátumra, amelynek határideje szerdán este hét órakor járt le,

az egyiptomi kormány kedden este átnyújtotta lord Lloyd egyiptomi angol főbiztosnak az egyiptomi válaszigyzékét.

Az egyiptomi kormány előzőleg rendkívüli minisztertanácsot tartott, amelyen három óra hosszat tárgyalt az angol ultimátumról és az adandó válasziról.

A *Times* beavatott forrásból származó információja szerint

az egyiptomi válaszigyzék hangsúlyozza ugyan az egyiptomi kormány készségét a felmerült konfliktus sima elintézésére, de utal arra, hogy az egyiptomi kormány Egyiptom függetlenségét minden körülmények közt meg fogja védeni és nem tűrheti el, hogy idegen hatalom az ország belügyeibe avatkozzék.

A válaszigyzék a továbbiakban kifejti, hogy

az egyiptomi kormány mindössze arra hajlandó, hogy a kifogásolt egyesületi és gyülekezési törvényjavaslat tárgyalását későbbi időpontra halassza,

arra azonban nem adhat garanciát, hogy az egyiptomi kormány ezt a törvényja-

vaslatot végleg elelti.

Egyiptomi angol körökben az a vélemény uralkodik, hogy

az angol kormány az egyiptomi választ nem tekintheti kielégítőnek. Ellenőrizhetetlen hírek szerint küszöbön áll az egyiptomi parlament felosztása.

Az egyiptomi válaszigyzék szövegét Londonban eddig nem tették közzé. Az angol sajtó meglepően hétköznapi hangon ír. A *Daily Telegraph*, amely eddig a legélesebben írt Mahav pasa miniszterelnökről, most azt írja, hogy az angol kormánynak mindenképpen el kell kerülnie a krízis kiélesedését,

amire legjobb mód volna az, ha a kormány újabb jegyzékben fejtené ki álláspontját Mahav pasával szemben.

Gyilkossági vád alapján kérte a budapesti törvényszék Kun Béla kiadatását

Egy bécsi lap szerint Németország is kérni fogja az osztrák hatóságoktól a kommunista vezér kiadatását

Budapestről jelentik: **Schweinitzer** rendőrtanácsos kedd este visszaérkezett Bécsből, ahol a Kun Béla letartóztatásával lefoglalt iratokat tanulmányozta át, hogy részletes tegyen **Hetényi** főkapitányhelyettesnek és a belügyminiszteriumnak. **Schweinitzer** rendőrtanácsos öt napig tartózkodott Bécsben és számos adatot és bizonyítékot sikerült beszereznie Kun Béla bécsi tartózkodásának céljairól.

A rendőrtanácsos lőképet azt igyekezett megállapítani, kik álltak érintkezésben Budapestről Kun Bélával. Erre nézve sikerült is néhány adatot beszereznie és ezek az adatok alapul szolgálnak a budapesti rendőrségnek a további nyomozásra. **Schweinitzer** rendőrtanácsos 15-ikén újból visszautazik Bécsbe, mert a nyomozás munkájában még fontos szerepe lesz.

Kun Béla kiadatása ügyében szerdán döntő fordulat állt be. A budapesti ügyészség a törvényszéknek indítványt terjesztett elő Kun Béla kiadatása iránt,

Az ügyészség a Magyarország és Ausztria közötti viszonyossági szerződésre hivatkozva terjesztette el indítványát, amelyet a budapesti törvényszék közvetít az osztrák büntető hatósághoz.

Az ügyészség kiadatási indítványát **Efilinov Grigor** és **Juckelson Isaja** ukrán katonatisztek, valamint **Mildner Ferenc** tüzérvadász meggyilkolásának büncselekményére alapítja és ennek alapján a budapesti törvényszék szerdán távirattal fordult a bécsi országos törvényszékhez, amelytől Kun Béla további fogvatartását kéri és bejelenti, hogy a kiadatási kérést postán fogják elküldeni

az elfogatási paranccsal felszerelve.

A budapesti törvényszék a kiadatási kérelemmel egyidejűleg megküldte a bécsi törvényszéknek a két ukrán tiszt és **Mildner** százados meggyilkolásáról szóló iratokat, amelyek szerint az annakidején elitált és kivégzett vörös terroristák azt vallották, hogy

Kun Béla személyesen adott parancsot a gyilkosságokra.

Ugyancsak megküldte a törvényszék Bécsbe azokat az iratokat is, amelyekben **Kun Bélát** pénzhamisítással vádolják,

azon a címen, hogy a törvényes magyar pénz helyett fehér bankjegyeket nyomtatott.

Mint Bécsből jelentik, a *Stunde* szerint Magyarország kivül

valószínűleg Németország is ki fogja kérni Kun Béát,

tekintettel arra, hogy Németországban is folyik bünvádi eljárás ellene, mert ő volt az, aki 1921-ben a közpénzügyi kommunista puccsot megszervezte. Bécsi politikai körökben azt hiszik, hogy Németország azért is kérni fogja Kun Béla kiadatását, hogy tiszta használja és megakadályozza, hogy Oroszországban ítélkezzenek a Donec vidéken letartóztatott német mérnökök felett. A német hatóságoktól azonban ezideig még semmiféle megkeresés sem érkezett Bécsbe.

Nyoc és félmillió dinár adót fizettek be négy hón p alatt Szuboticán

A szubotici városi adóhivatal kimutatása szerint Szubotica lakossága április hó folyamán 1.198.617 dinár 32 para adót fizetett be. Ebből állami adó 689.817 dinár 36 para, községi pótdadó 508.799 dinár 96 para. Az április havi befizetések maudnem felét teszik ki a márciusban befolyt adóknak és hivatalos körök véleménye szerint a jövő hónapban még jobban apadni fog az adóbefizetés, mert az adófizetők már teljesen kimerültek.

Az adófizetése kelben az évben hónapok szerint a következőképen oszlottak meg:

Állami adó:	
Januárban	659.781.22
Februárban	2.487.402.—
Márciusban	1.271.278.88
Áprilisban	689.817.36

Összesen 5.108.279.46

Városi pótdadó:

Januárban	600.113.91
Februárban	1.754.308.58
Márciusban	632.303.49
Áprilisban	508.779.96

Összesen 3.495.505.94

Ebben az évben tehát négy hónap alatt állami egyenes adó és községi pótdadó címen 8.603.805 dinár 40 para folyt be a szubotici városi adóhivatal pénztárába.

Fiakker és autó véres karambolja

Sulyos szerencsétlenség Becskereken

Becskerekről jelentik: Szerdára virradó éjjel fél háromkor sulyos szerencsétlenség történt Becskereken.

Kuzsuharev Mita soffőr a Centrál-csalló autóján az állomásról a városba igyekezett. A rendőrség épülete előtt az autó nekifutott Gajin Mita bérkocsilának. A fiakkeros lovait az autó elütötte és a kocsit felborította, úgy hogy Gajin véresen és eszméletlenül terült el a közvezeten. Sulyos sérülésével beszállították a kózkórházba. A soffőrnek semmi baja nem történt és az autó is csak könnyekben rongálódott meg.

A rendőrség a vigyázatlan soffőrt tízenöt napi fogházra és kétszáz dinár pénzbüntetésre ítélte.

Május elseje Szuboticán

Rendben folyt le a munkások gyűlése

A munkásság nagy ünnepét, május elsejét a szubotici szervezett munkásság együttesen tartotta meg. A munkások felvonulását és nyilvános gyűlést megkezdte a rendőrség nem engedélyezte és ezért a Lika-mozi udvarán levő üvegtéremben tartották ünnepi gyűlést a munkások. A beogradi szakszervezeti központ részéről Sztójánovics Draga jelent meg a gyűlésen, amely a legnagyobb rendben, a rendőrség által engedélyezett program alapján folyt le nagyszámú munkás részvételével. A megnyitó beszéd előtt a munkásdalárda a munkásindulót énekelte. Ezután Sztójánovics János nyomdász a május elseje jelentőségét méltatva, megnyitotta a gyűlést. Az első szónok Kun Ernő nyomdász volt, aki a sajtótörvényről foglalkozott beszédében. Muhari János a szerszervezetek üldözéséről mondott beszédet, melyet az összegyűlt munkások gyakran megismétlődő erős közbeszólásokkal kísérték. Pintér János ismertette a munkásvédelmi törvényeket, Rotter Mihály a munkásadó eltörlését és új szociális adótörvényt követelt. Berkes Péter a munkanélküliek szomorú helyzetét ismertette, segélyt és munkát követelve a nyomorgók részére. Ezután Hegedűs Gyula ifjúmunkás a tanoncok helyzetét ismertette, majd Szov-

jetorosországról és az ottani helyzetéről kezdett beszélni, de Turanov Lázár rendőrkapitány figyelmeztette a szónokot, hogy ne beszéljen a szovjetről. Sztójánovics Draga, a beogradi köz-

ponti szakszervezet kiküldötte a háborus veszéllyel foglalkozott és rendkívül éles hangon támadta Mussolinjt, aki kalandokba boesátkozott és újból lángba akarja lobbantani a világot. A többi-

szónok a munkásegység klépítését sürgette. Végül a munkásdalárda alkalmi dalt adott elő, majd az elnök a gyűlést berekesztette és a tömeg rendben szétoszlott.

Károly volt román trónörökös titokban Angliába érkezett

Az idegbeteg herceg Take Jonescu volt román miniszterelnök egyik közeli rokonának vendége — A herceg kijelentette, hogy nyugalmat keres Angliában, egy verzió szerint azonban repülőgépen vissza akar térni Romániába

Londonból jelentik: Nagy feltűnést kelt az a szerdán kipattant hír, hogy Károly volt román trónörökös a legnagyobb titokban Lupescu asszonnyal együtt Angliába érkezett, ahol Barbe Jonescunak, Take Jonescu volt román miniszterelnök közeli rokonának vendége.

Daghurth-Courtban South Godstone közelében egy surrey-i nyaralóban, amely tíz kilométerre van a croydoni repülőtértől. Hír szerint

Károly herceg rendkívül időse és annyira kimerült, hogy nem akart a kontinensen maradni, ahol állandóan zaklatják

egy a hatóságok, mint román honfi-

társai, akik látogatásaikkal árasztják el és ezért menekült Angliába. A volt trónörökös Ostende-ből hajón érkezett Doverbe és innen autón folytatta útját a kastélyig.

Károly herceg angliai tartózkodásával kapcsolatban Londonban kétféle verzió terjedt el. Az egyik hír szerint a herceg sulyos idegbeteg és szanatóriumba akar menni, a második verzió szerint azonban a volt trónörökös azért kereste fel a croydoni repülőtér közelében levő vidéki kastélyt, mert az angol pilóták közül keres valakit, aki őt Romániába vigye, ha a román politikai viszonyok kedveznek a visszatérésre.

Kedd este Károly herceg fogadta a Daily Telegraph munkatársát, akinek elmondotta, hogy

néhány hónapot teljes nyugalomban és zavartalanul szeretne tölteni angol földön, távol minden politikától, mert az angol nép jobban érti, mint a francia, hogy békében hagyjon valakit, aki békében akar maradni.

Kijelentette Károly volt trónörökös, hogy szigorúan megtartja ígéretét, amit a múlt évben tett a román kormánynak és egyelőre szó sem lehet arról, hogy visszatérjen hazájába.

de a romániai eseményeket állandóan figyelemmel kíséri.

Poincarénak négyszázhatvan főnyi többsége van

Poincaré győzelmét óriási hausse-sza' fogadta a párisi tőzsde

Párisból jelentik: A belügyminisztérium szerdán kommunikét adott ki, amely megállapítja, hogy

Poincaré kormányának az új kamarában négyszázhatvan főnyi többsége lesz.

Ezzel szemben a politikai körökben úgy vélekednek, hogy a Poincaré-kormányának az új kamarában való bemutatkozása alkalmával már ellentétek támadhatnak

Poincaré és a többség egy része között úgyhogy

biztosan csak háromszázhatvan emberre számíthat Poincaré.

A sajtó a belügyminisztérium kommunikéjével kapcsolatban azt írja, hogy az új többség az eddigénél is több pártárvalatot fog magában egyesíteni és lehetővé teszi Poincarének, hogy nyugodtan folytassa a frank szaná-

lásának tervét.

Poincaré győzelmét a párisi tőzsde tomboló hausse-szal fogadta. Olyan nagy volt a forgalom és olyan gyors iramu az emelkedés, hogy a hivatalos zárati árfolyamokat csak este hat órákor tudták megállapítani. A legtöbb értékpapír 15-20 százalékkal javult és különösen feltűnő a francia járadék árfolyamának emelkedése.

Az államtanács elvi jelentőségű határozatai a tartományi választmány és a főispán hatásköréről

A tartományi választmányok illetékesek a községi jegyzők megválasztása ellen beadott felebbezések felülbírálatára

Noviszadról jelentik: Érdekes elvi jelentőségű határozatokat hozott az államtanács a tartományi választmányok hatásköréről.

A tartományi és járási önkormányzatokról szóló törvény életbeléptetése óta számos esetben merültek fel hatásköri kérdésekben ellentétek a tartományi választmányok és a tartományi főispánok között. A bácskai tartományi választmány és a bácskai tartományi főispán között is sűrűn merültek fel hatásköri nézeteltérések, amelyeknek eldöntése ügyében a bácskai tartományi választmány mindenesetben az államtanácshoz fordult.

Temerin község képviselőtestülete múlt évi november 17-ikén megerősítette állásában Pavlović Száva kinevezett községi jegyzőt. A jegyző megerősítésére vonatkozó községi képviselőtestületi határozatot Oberknezević Száva volt temerini, jelenleg kulpini községi jegyző felebbezte a tartományi választmányhoz, amely elutasította a felebbezést és erről határozatilag értesítette a felebbezőt és az érdekelteket. A bácskai tartományi főispán azonban hivatközszással a törvényben biztosított jogára, amely szerint az esetben, ha a tartományi választmány valamelyik határozatát nem tekintti teljesen törvényesnek, azt visszatarthatja, visszatartotta a tartományi választmányok, a temerini jegyzőválasztás ügyében hozott határozatát is azzal, hogy az ellenkezik a tartományi és járási önkormányzatról szóló törvény 2-ik és 94-ik szakaszaival, továbbá a Bács és Torontálmezők likvidálásáról szóló belügyminiszeri rendelet 24-ik szakaszával.

A főispán végzése ellen a tartományi

választmány panasszal fordult az államtanácshoz, amely április 17-ikén megtartott ülésében megsemmisítette a főispán végzését, mert az 1886. évi XXII. t. c. 81-ik szakasza értelmében a községi jegyzők választása ellen a régi magyar törvények szerint beadott felebbezések a vármegyei törvényhatósági bizottsághoz nyújthatók be. A tartományi és járási önkormányzatról szóló törvény átmeneti intézkedéseinek 7-ik szakasza szerint a vármegyei törvényhatósági bizottság hatásköre diszült a tartományi választmányra és így a jegyzői választások ellen beadott felebbezések a tartományi választmányhoz nyújthatók be.

A bácskai tartományi választmány ezzel kapcsolatosan rendeletet adott ki, amelyben utasítja az összes községi előjáróságokat, hogy a jövőben a községi jegyzők, községi bírák és községi orvosok ellen beadandó felebbezéseket a tartományi választmánynál nyújtsák be.

Az államtanács ezenkívül elvi határozatot hozott az ármentesítő társulatok néve illetékes felettes hatóságok kérdésében is. A Bogojevo-vajszkai ármentesítő társulat ugyanis elküldötte megtartott közgyűléséről felvett jegyzőkönyvet a tartományi választmánynak, amely azt tudomásul vette. Az erről szóló határozatot a bácskai főispán azonban visszatartotta, mert nem ismerte el a tartományi választmány illetékességét. A tartományi választmány panasza folytán az államtanács megsemmisítette a főispán végzését és ki-mondotta, hogy az általános közigazgatásról szóló törvény értelmében a közgyűlési határozat tudomásulvétele a

tartományi választmány hatáskörébe tartozik.

Egyes bácskai ármentesítő társulatok azzal a kérdéssel fordultak a bácskai tartományi választmányhoz, hogy közegei útján hajtsa be az ármentesítő társulathoz tartozó községek ármentesítési díjhátralékait. A tartományi választmány el is rendelte a járási pénzügyigazgatóságoknak, hogy a községektől hajtsa be ezeket a hátralékos illeteket, egyúttal utasította a községeket, hogy fizetési kötelezettségeiknek tegyenek eleget. A főispán ezt a határozatot is visszatartotta, mire a tartományi választmány panasszal fordult az államtanácshoz, amely megsemmisítette a főispán végzését.

Végül egy fegyelmi ügyből kifolyólag hozott elvi jelentőségű határozatot az államtanács. A bácskai tartományi választmány egy községi tisztviselő fegyelmi eljárásával kapcsolatban a fegyelmi lefolytatására az illetékes főszolgabíróval való együttműködés céljából kiküldötte Bofanin Sztanoje tartományi választmányi tagot, de ezt a határozatot a főispán szintén visszatartotta. A tartományi választmány panasza az államtanács kimondotta, hogy az 1886. évi XXII. t. c. 90-ik szakasza értelmében a multban fegyelmi eljárást a főszolgabíróval kívül az alispán, a főispán és a vármegyei közigazgatási bizottság rendelhetett el. A tartományi és járási önkormányzatról szóló törvény 7-ik szakasza értelmében a volt vármegyei törvényhatósági közegek hatásköre fegyelmi ügyekben a tartományi választmányra szállt át és így az a fegyelmi ügyekben is illetékes.

A forgalmi adó ellen

Csütörtökön tiltakozó nagygyűlés lesz Noviszadon és a kereskedők egyetemes szünettel fognak demonstrálni a forgalmi adó ellen

Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedők, iparosok és gyárosok szövetsége csütörtökön délelőtt nagyszabású gyűlést rendez a forgalmi adó eltörlése érdekében. A gyűlés délelőtt tíz órakor lesz az Odeon-mozi helyiségében. Egyidejűleg a forgalmi adó elleni tiltakozás jeléül az összes noviszadi kereskedők bezárják üzletüket és tíz óra óráról tíz óráig minden iparos és gyáros szünetelteti üzemét.

A tiltakozógyűlés impozánsnak ígérkezik és azon nemcsak a noviszadi érdekeltek fognak megjelenni, hanem a környékbeli helységekből is tömegesen jelentenek be részvételüket.

Tomboló lelkesedéssel ünnepli Newyork a Bremen hőseit

Az oceanrepülőket mindenütt diadalmenet kíséri

Newyorkból jelentik: A Bremen repülőit ujjongva ünnepli Newyork népe, amióta csak Newyorkba érkeztek. A repülőket vasárnap reggel templomba mentek és a *Saint-Patrick* katedrális bejáratánál Hayes bíboros fogadta őket. Ugyúgy, mint mindenütt, ahol megjelentek, a lelkes emberek tömege követte őket. Vasárnap este Walker polgármester vendégei voltak a *Metropolitan* operában, ahol a négyezer főnyi tömeg felállva tomboló és percekig tartó tapsviharral üdvözölte az oceanrepülőket.

A hivatalos fogadtatás hétfőn délelőtt fél tíz órakor európai időszámítás szerint fél óráig kezdődött. A repülőket a *Matson* nevű gőzösn bejárták az ünnepelesen felszított kikötőt és a *Lloyd* gőzös kikötése után a pilóták hajójára szálltak Köhl és Fitzmaurice is. A vizionlátás rendkívül meleg és meghatározó volt. A hajó ezután *Manhattan*-szigetének déli végén a *Battery Place* közelében kötött ki és innen repülőket ünnepléses menetben kísérték a *City Hall*-ba, ahol Walker polgármester Newyork város nevében hivatalosan üdvözölte őket.

Az ünneplés kedden folytatódott és a tömeg ujjongva kísérte azt az autósor-

amely az oceanrepülőket Walker polgármester és a városi hatóságok vezetőinek kíséretében az *Ismeretlen Katona* sírházhoz vitte, amelynek megkoszorúzása után a repülőket díszszemlén vettek részt. Délután a feldíszített 5. Avenuen száz-
ezrek sorfala között vonultak a repülőket a *Central Parkba* és ott meghallgatták a newyorki iskolásgyermek dalárdájának ünnepi hangversenyét.

Az oceanrepülőket kijelentették, hogy a sok ünnepléstől jobban elfáradtak, mint az oceanrepüléstől és kedden este halálra fáradtan tértek vissza szállodájukba.

Az oceanrepülőket kedden éjfélkor Washingtonba utaztak, ahol szerdán délben fogadta őket a Fehér Házban Coolidge elnök. Köhl kapitány, Hünfeld báró és Fitzmaurice egy Ford-gépen repülőkör-
utrá indulnak Amerikában.

Románia is részt vesz a középeurópai kupamérkőzéseken

A jugoszláv második helyezett selejtezőt játszik a román jelölttel és a győztes vesz részt a kupában

Prágában kedden ülést tartott a középeurópai kupamérkőzéseket rendező bizottság, amelynek az ülésén új vezetőséget is választottak. A bizottság elnöke Fischert (Ausztria), pénztárnokául Kenyerest (Magyarország) és titkárául Meisl (Ausztria) választották meg.

A bizottság megváltoztatta a kupamérkőzések játéktervét is, miután Románia szintén részt fog venni a küzdelmekben. A terv szerint a kupamérkőzéseken Ausztria, Magyarország és Csehszlovákia 2-2 csapattal vesznek részt, míg Románia részvétele attól függ, hogy a

selejtezőben győz-e a második jugoszláv helyezett felett. Így tehát a zagrebi Gradjanski minden további nélkül részt vesz a kupamérkőzéseken, míg a BSK két forduló selejtezőt játszik a temesvári Kinizsivel.

A küzdelem győztese azután a főküzdelemben is részt vesz.

Csehszlovákia részéről a Szlavia és a Viktoria Zsiskov, Ausztria részéről az Admira és a Rapid, Magyarország részéről pedig ezideig még csak a Ferencváros részvétele biztos, mert a második helyezett kérdése még nem dőlt el.

Szombor város felmondta a laktanyabérletet a hadseregnek és a csendőrségnek

Nyolc évi bér fejében két és félmillió dinárt követel a város

Szomborból jelentik: A városi tanács elhatározta, hogy november hó elsejére a város tulajdonát képező három szombori laktanyában és a csendőrségi laktanyában a katonaságnak, illetve a csendőrségnek felmond és amennyiben a hadügyminisztérium addig ki nem fizeti az 1920 május elseje óta esedékes lakbérkövetelést és szerződésileg nem rendezi a várossal az ügyet, úgy a város a katonaságnak a laktanyából való kilakoltatását fogja kérni.

Szombor város 1889-ben építette fel a kaszárnyákat saját költségén és akkor a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál és a Magyar Póldhitelintézetnél az építkezésre amortizációs kölcsönt vett fel. A

hadsereg beszállásáról szóló 1879. évi törvény alapján a laktanyákat a város huszonöt évre a hadseregnek adta bérbe, azzal, hogy huszonöt év után a város szabadon rendelkezik azokkal. A katonai kincstár vitatja a város tulajdonjogát a laktanya épületekre, azonban a város ezt kétségtelenül bizonyította úgy a telekkönyvi bejegyzéssel, mint régi eredeti okmányokkal, amelyekkel igazolta, hogy a telkeket és az építkezést a város a saját pénzéből fizette. A katonai kincstár azelőtt egy vegyes bizottsággal tízevenként állapította meg a bérösszeget. Így 1897-ben a kincstár a jelenlegi Petar király-kaszárnyáért 29.728 koronát, a puskaporos magazinért 240

Egy kritikus albumából

Írta: Baedeker

Egészségesnek lenni annyi mint erősnek lenni.

Az egészséges ember mindent legyőz, a betegséget is.

A gyöngöses is betegség.

Ezért mondja Michelet, hogy a nő normális állapota a betegség.

Sajnos, a férfié sem az egészség.

Egy betegnek a mondása:

— Ha egyéb bajom nem volna, mint az, hogy beteg vagyok, nem volna semmi bajom.

Egy másiké:

— Az embernek legnagyobb büntetése, hogy beteg, és legszebb jutalma, hogy meghal.

Az előbbi már megszokta, az utóbbi már megunta a betegségét.

Egy súlyos beteget látogattam meg egyszer s a szokásos kérdést intéztem hozzá:

— Hogy vagy?

— Köszönöm, — felelte. — Jól.

Hosszabb ideig szörnyű kínokat áldottam ki, de most sokkal könnyebben érzem magam. Alig fáj valamim. Egészen türehető. Az életkedv visszatér...

Aztán már alig szolt valamit. Halványan mosolygott s egy óra múlva meghalt.

Magamnak és minden jóra való embernek azt kívánom, hogy így érezze magát az utolsó órájában.

Egy pesszimista zsörtölődése:

— Azt mondják, hogy a halál ellen nincs orvosság. Én azt hiszem, hogy nem kell ellene orvosság. Nem

jobb: meghalni gyógykezelés nélkül, mint élni még egy darabig orvosságos üvegek társaságában és gyógyszeres dobozok kegyelméből?

Vagy talán optimista volt, aki így nyilatkozott?

Az egészséges ember távolról se annyira boldog, mint a betegek hiszik, s a betegek távolról se olyan boldogtalanok, mint az egészségesek gondolják.

Az egészséges ember épp olyan természetesnek tartja, hogy ő egészséges, mint amily természetellenesnek szidia a beteg azt a körülményt, hogy ő beteg.

Meggyógyulni nagyobb boldogság mint egészségesnek lenni, s a rekonvaleszcens nemcsak a betegek-nél boldogabb, hanem az egészségeseknél is.

A világ legidegesebb embere is meggyógyulna, ha állandóan azt tehetné, amiben kedve telik. A legtöbb neurasthénának az az oka, hogy az ember nem élhet a tetszé-

se szerint s hogy nem teheti azt, amit akar.

— Tudja, mi segíthetne rajtam?

— mondta egy ily beteg az orvosának. — Évente tizenkét havi szabadság!

Némely ember addig iszik a mások egészségére, amíg a magát tönkreteszi.

A képzelt egészségesek néha tegebbek mint a képzelt betegek.

Az egészség is relativ állapot, aminek bizonyítására szolgálhat ez a tipikus eset.

A sorozó bizottság előtt megkérdezik a reménybeli újonctól:

— Van-e valami bajod?

S az meggyőződéssel feleli:

— Nincs nekem egyéb bajom, csak az, hogy egészséges vagyok.

Egy kiváló jogásztól hallottam:

— A gyomor- és májbeteg bírát állami költségén szanatóriumba kellene küldeni, vagy pedig — ha a bajuk gyógyíthatatlannak bizo-

koronát, a régi kaszárnyakért 1000 koronát és a jelenlegi Alekszandar király-kaszárnyáért 14.491 korona bérösszeget fizetett. Legutóbb az 1916. évben a vegyes bizottság évi negyvennyolcezer dinárban állapította meg a kincstár által fizetendő bért.

Az új államalakulás után a demobilizáció napjáig, 1920 május elsejéig a város a kincstártól a laktanyákért nem követelt semmi bért, bár ezidőben is nagyobb összeget fordított tatarozásra. A vegyes bizottság 1920 május havában a kaszárnyák után fizetendő évi bérösszeget kétszázkilencvenezer dinárban állapította meg, ami nyolc év alatt két és félmilliót tesz. A város azóta állandóan követeli a bérösszeget, a legutóbbi városi közgyűlés pedig olyan határozatot hozott, hogy dr. Makszimovics Szteván polgármestert, továbbá dr. Lalosvics Jócó és dr. Ráics Szima képviselőket felkéri, hogy a hadügyminisztériummal interjenáljanak a nyolc év óta esedékes lakbértartozás kifizetése érdekében. Miután a hadügyminisztérium vitatta a város tulajdonjogát, a város gondoskodott arról, hogy a Magyarországgal való okmánykicserélésnél a bizottság elnöke dr. Veszelnovics Milorád szerezzze be Budapestben azokat az eredeti okmányokat, amelyek a város tulajdonjogát kétségte-
lené tették.

Miután az államkincstár többször sürgetés ellenére sem tett eleget fizetési kötelezettségének és a hadügyminisztérium sem rendezte a bérleti szerződést, a városi tanács határozata értelmében dr. Abramovics Iván városi főügyész kikészítette május elsején a szombori hadkiegészítő parancsnokságnak a felmondást folyó évi november elsejére. Amennyiben az államkincstár addig nem rendezte nyolc évi tartozását és a jövőre szerződést a bérösszeget nem fogad el, a város a katonaság kilakoltatását fogja kérni és követelését bírói uton próbálja érvényesíteni. A városi tanács azt is elhatározta, hogy a város tulajdonát képező bérházakban az üzletbérloknak és lakóknak november elsejére felmond és azokat akkor nyilvános árlejtés útján fogja bérbeadni.

VELENCE Utazók keressék le a magyar házat Ho el Budapest ex Ma gheita, S. Marco 2154 a Bauer-Grünwald szülő águtai bejárásával szemben. Elsőrendű csa ad konyha. Penzió 35 irától. Folyó víz, tüdő. Tóth Gyula, tulajdonos

150 dináros

havi részlettel kezdve vásárolhat egy komplett hálót, ebédlőt és mindenemű butort. Megnagyobbított üzemünkben a legmodernebb butorokat elsőrendűen készítjük. — Forduljon hozzánk bizalommal, mielőtt butort vásárol!

Szenti és Virág műbutorgyár

Subotica, Sudarevićeva ul. 54-56. Tel. 383

nyul — azonnal nyugdíjazni. Mert ezek a máskülönbben derék urak igazságtalanabb ítéleteket hoznak, mint azok a bírák, akik elmebetegek.

— Utazzon! — tanácsolta egy ideges betegének az orvosa.

— Könnyű ezt mondani, — felelte a beteg, — de nehéz megtenni. Magamtól nem utazhatok el.

A beteg, ha a fájdalomai szünnék s némi könnyebbülést érez, boldogabb mint az egészséges, akinek nem fáj semmi.

Nagyon szomorú megkönnyebbülés, mikor a fizikailag beteg ember állapotán az a körülmény enyhít valamit, hogy a bajához lelki bántalmak is járulnak, miknek folytán a testi szenvedéseit kevésbé érzi.

De a megfordított eset se sokkal mulatságosabb.

Egy beteg panaszkodik:

— A betegségem még csak kibírja az ember valahogy, de a gyógyszereket... És az orvosokat... Ezek jobban emlékeztetik az embert a halálra mint a betegség.

Egy orvos mondása:

— Az egészséges gyomor mindent megemészt, még a gyógyszereket is.

Ha egy beteg, aki gyógykezelés alatt áll, meg nem gyógyul, annak nem mindig az orvos az oka.

A szegény ember ritkán hipokonder. Nincsen rá ideje.

Botrányal végződött Sztaribacsej közgyűlése

Bonyodalmak a sör-kövezetvám illetéke körül

Sztaribacsejről jelentik: Sztaribacsej képviselőtestületének negyedik napi ülésén viharos jelenetek játszódtak le.

A közgyűlés, amelyen Zsikics Mirkó elnököt, először a sztariacseji pénzügyörtség azt a kérelmét tárgyalta, hogy a község adjon a pénzügyörtségnek épületet. Rövid vita után úgy határoztak, hogy a pénzügyörtség részére, megfelelő házbér ellenében, hajlandók a jegyzői lakot átengedni, ha az a pénzügyörtségnek megfelel. Jelecsics Iván esperes szavátette, hogy a város a letelepülési szándékozó idegenektől bizonyos összeget szed; ez az eljárás szinte törvénytelen. A felszólalás után megindult vitában többen résztvettek, majd rátértek Osztójics Milán szocialista írásbeli indítványának tárgyalására. Osztójics arra nézve tett javaslatot, hogy a sör kövezetvámilletéket hektóliterenként 20 dinárban állapítsák meg. A pénzügyi bizottság, amely már foglalkozott a javaslattal, 50 dinárban kívánta a sör kövezetvám illetéket megállapítani. A javaslatot Osztójics hosszabb beszédben indokolta meg, miközben élénk szóváltásba elegyedett Gerber Nándor sörgyárossal. Horvátki Danicska demokrata kifejtette, hogy leghelyesebb volna súly szerint szedni a kövezetvám-illetéket. Kékics Szilvákó radikális visszautasította az előtte szólók kifogásait és annak a véleményének adott kifejezést, hogy csak azok kívánják az illeték leszállítását, akik nem fizetnek adót.

Kékics kijelentésére órlási zaj támadt. Az ellenzék néhány tagja izgatottan a szónok felé indult. Osztójics az asztalhoz ugrott és öklével verte, amiközben ezeket kiáltozta Kékics felé:

— *Diszónság. Mi fizetünk adót!*

Kékics a nagy zajban kimagyarázni igyekezett szavait, az ellenzék azonban tovább tüntetett ellene. Az elnök végül is felfüggesztette az ülést és bejelentette, hogy a vitát a következő ülésen folytatják.

Vádbeszéd a vádlottakpadjáról

Befejezték a perbeszédet a P. pics-pörben

Zagrebból jelentik: A Prpic-bűnpör tárgyalásai kedden befejeződött. Az utolsó tárgyalási napon a védőbeszéd hangzott el. A védők nagy része enyhe ítéletet kért, csupán a női vádlottak védelmi kérték felmentést. A védőbeszéd után az elnök megkérdezte a vádlottakat, hogy van-e valamelyiküknek valami mondani valója, mire Szmoljev Vranje vádlott felállt és szót kért. A fiatal vádlót betszéde nagy meglepetést keltett, mert úgy szónoklik, mint logikailag nagyszerűen felépített felőrás beszédet mondott, amelyben nem védte magát egy szóval sem, hanem elmondotta, hogy milyen körülmények között lett belőle rabló.

— Nagyon szégyelem magam — kezdte beszédét — hogy én mint tengeremléki ember erre a padra kerültem és megbecsületlenül az egész horvát tengeremléket, mert eddig nem volt rá példa, hogy tengeremléki ember közönséges büncselekménnyel vádolva ült volna a vádlottak padján. A szerencsétlen gazdasági és pénzügyi körülmények megfosztottak minden megélhetési lehetőségtől. Az azelőtti virágzó tengerparti élet most teljesen a kikötőkbe húzódott vissza és a háború után nem volt semmilyen munkaalkalom. Igaz, én hibás vagyok, bűnös, rosszabb egy állatnál és tudom, hogy megérdemlem, hogy ne éljek. Hangsúlyozom azonban, hogy a rossz gazdasági viszonyok rántottak ide a vádlottak padjára. Amikor elkötvettem első tettemet, tudatában voltam annak, hogy végeztetem életemmel és nem mehetek vissza a horvát tengerpartra. Nem akarom szépíteni magam. Bűnös vagyok és büntetés vár rám. Ma már nincs jogom becsületlen ember szemébe nézni. A társadalom kiküszöböltje vagyok és a földön nincs keresni valóm, mert min-

Az egészen sajátos hatóképesége

az ODOL-nak minden valószínűséggel abban áll, hogy az ODOL a száj öblítése alkalmával a fogakba és a szájnyákhártyájába szívódik s azokat bizonyos mértékben átítatja. Az ODOL-nak ezt az egyedülálló hatásmódját jól értjük meg. Amíg más száj- és fogápolószerek csupán a használat néhány másodpercében fejtik ki hatásukat, addig az ODOL fogaink tisztítása után is még órák hosszat hat. Az ODOL e tartós hatását igen érdekes tudományos vizsgálatoknak vetették alá, melyek egyöntetűen megállapították, hogy az ODOL ez egyedülálló tulajdonsága semilyen más a száj és fogak ápolásánál tekintetbe jövő készítménynél nem észlelhető.

Aki ODOL-t következetesen naponta használ, az az elképzelhető legjobb módon ápolja száját és fogait.

Odol kapható minden gyógyszerárban, drogeriában, illatszerésznél és fodrásznál

denütt tudják, hogy ki vagyok, mit tettem. Én az életemmel már végeztem. Bár rabló vagyok, állati gazember, benem azonban van becsület. Nem rablóbecsület ez, hanem egy volt tisztességes ember érzése, aki bünhődni akar tettségért. Rendkívül fáj azonban, hogy gyilkossággal akarják tetézni büneimet.

Ezután a vádiratra vonatkozólag részletes megjegyzéseket tett, majd előadta, hogy kora ifjúsága óta nélkülözött.

— Fiatal koromban én már megismerem az élet minden keserűségét. A háború után még egy évig katona voltam, majd Sziszakra mentem egy gyárba. Onnan 1924-ben újból bevonultam a katonasághoz, 1926-ban visszamentem egy másik sziszaki gyárba dolgozni. Itt bizalmi embere lettem a többi munkásoknak és egyszer be hívtak a gyári irodába és megmondották, hogy a gyár igazgatósága ne műr meg szervezett munkást a gyárban. Elbocsájtottak. Sziszakról a horvát tengerpartra mentem, de ott nem kaptam munkát. Végső kétségbeesésembe Olaszországba vándoroltam ki, de ott sem kaptam alkalmazást, mert nem voltam fascista. Visszatértem

szülőföldemre, a kis kőházak között azonban nem akadt munka az én részemre. Félig meztelenül, meztelán és prongyosan rőttem az országutakat: munkát kerestem. Munkakeresés közben találok egy emberrel, aki rbeszél, lépjek be kis Prpic rablóbandájába. Akkor már napok óta a legnagyobb nyomorban éltem. Éheztem. Nem tudtam nemet mondani az elébem terített enni-valóknak. Beálltam rablóknak. Vrbanc beszélt rá. Amikor az első rablóból ezer dinárt kaptam Prpicstől, tudtam, hogy az emberek kivetettje vagyok. De másképp nem tudtam megmenteni az életemet a mai társadalmi rendben.

Majd emelkedett hangon így folytattat:

— *Bíró urak! Titeket, akik ítéletet fogtok mondani felettem, arra kérlek, történjen velem az, ami igazságos és amit megérdemltem.*

Ezután Bacsa dr. elnök befejezettnek nyilvánította a tárgyalást és közölte, hogy az ítéletkihirdetés napját írásban fogja tudatni a vádlottakkal. Az ítélet előreláthatólag május második felében fogják kihirdetni.

Szubotica város ingyentelket ad a lakásépítő szövetkezetnek

A tisztviselő-egyesület és a lakásépítő szövetkezet küldöttsége a főispánnal és a polgármesternél

A szubotica állami tisztviselők egyesületének és a lakásépítő szövetkezetnek együttes küldöttsége kereste fel kedden Manolovics Dusan főispánt és Sztipics Károly dr. polgármestert, hogy a lakásépítő akcióhoz a város támogatását kérjék. A küldöttséget Atyimovics Miodrag dr. egyetemi tanár és Resch Béla kereskedelmi iskolai tanár vezették és a főispán és a polgármester együtt fogadta a deputációt.

Atyimovics Miodrag a tisztviselők egyesületének elnöke ismertette először a deputáció jövetelének célját. Elmondotta, hogy a két egyesület meg akarja szüntetni a szubotica lakásnyomort,

ami nemcsak a lakóknak, hanem a városnak, sőt az államnak is érdeke. Épen ezért arra kéri a két egyesület tagjait a főispánt és a polgármestert, hogy támogassák ezt az akciót, amelynek olyan nagy szociális jelentősége van. Kijelentette Atyimovics professzor, hogy a két egyesület néhány napon belül írásban fog a városhoz fordulni és kérvényében részletesen felsorolja a lakásépítő kiadásait.

Resch Béla beszélt ezután és részletes felvilágosítást adott a lakásépítő akció jelenlegi állásáról. Elmondotta, hogy az Állami Jelzálogbank huszmillió dináros kölcsönt helyezett kilátásba

és ennek a pénznek a szubotica gazdasági életbe való behozatala egy csapással fellendíti az ipart és a kereskedelmet. Kérte, hogy a város adjon telket a házépítőknak és pénzzel is támogassa őket, mert a Jelzálogbank csak a ház kereskedelmi értékének felét hajlandó az egyesület tagjainak rendelkezésére bocsátani amortizációs kölcsön formájában. Különösen arra hívta fel a figyelmet, hogy az ügy nagyon sürgős és ezért gyors segítséget kért a várostól.

Manolovics Dusan főispán a küldöttségnek adott válaszában kijelentette, hogy úgy ó, mint a városi tanács teljesen átlátja a kérdés nagy fontosságát és természetesen hajlandók a legmesszebbmenően támogatni az akciót. Konkrét ígéretet nem tesz, mert még azt sem tudja, hogy pontosan mi az, amit a várostól kérnek, de bizonyos, hogy kérésüket, ha azt írásba foglalva beadják a városhoz, jóakarattal fogják elbírdni.

Sztipics Károly dr. polgármester szintén kilátásba helyezte a város támogatását, de kijelentette, hogy a város szívesen járul hozzá házhelyek adásával az akcióhoz, azonban pénzt nem adhat, mert magának sincs. Felszólította a deputáció vezetőit, hogy a részletkérdések megtárgyalására lépjenek érintkezésbe Petrovics Koszta városi főmérnökkel, aki megjelölheti azokat a telkeket, amelyek a városnak erre a célra rendelkezésére állanak.

Ezután a küldöttség tagjai még hosszabb eszmecsere folytattak a főispánnal és a polgármesterrel a lakásépítés kérdéséről és megállapodtak abban, hogy a városhoz intézendő kérvényben a két egyesület teljes részletességgel ismerteti fogja, hogy milyen tervek alapján akarják a kérdést megoldani és milyen mérvű segítséget igényelnek a várostól.

„Nem éhetek tambura-szó nélkül“

Beugrott a zagrebi park tavába, mert szülei nem engedték belépni tamburászenekarba

Zagrebból jelentik: Kedden délután Zagrebban különös körülmények között kísérelt meg öngyilkosságot egy tizenöt éves karlováci leánya.

Kedden a kora délutáni órákban a Maksimir-parkban sétáló közönség sikoltozásra és segélykiáltásokra lett figyelmes, amelyek a makzimiri tó irányából hangzottak. Néhányan a tópart felé rohantak és mintegy öt méternyi távolságból a parttól egy kisleányt pillantottak meg, aki kétségbeesetten küzdött a hullámokkal és segítségért kiáltott. A fuldokló segítségére nyomban csónakokat indítottak és a leánykát, aki közben eszméletét veszítette, nagynehezen sikerült is beemelni az egyik csónakba.

A megmentett kisleányt nyomban kórházba szállították, ahol néhány óra múlva visszanyerte eszméletét.

Kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy Vrsics Verának hívják, tizenöt éves, Karlovácon lakik szüleinél és hét fős megszökött hazuról, mert szülei nem egyeztek bele, hogy belépjen egy női tamburászenekarba. A kisleányt a szülei tiltakozás annyira elkéséltette, hogy elhatározta, hogy Zagrebbba utazik és ott beugrik a makzimiri tóba. Kedden délután érkezett meg Zagrebbba. Rögön villamosra ült és kiment a Maksimirba. Itt egy ideig a tóparton bolyongott, majd hirtelen elhatározással belevetette magát a vízbe. A hideg hullámok azonban kijózanították a kis Vrsics Verát, aki pár pillanat múlva már kétségbeesetten kezdett segítségért sikoltozni.

A zagrebi rendőrség táviratilag értesítette az életunt kisleányt Karlovácon lakó szüleit gyermekük zagrebi kalandjáról.

Eredeti 10700
ZOLDPOR
gyümölcsfák locsolására kapható a
Szt.-Teréz Városi gyógyszerárban
Mr. J. Richter
Jelačićeva ul. 9 Telefon: 5-80

HIREK

— **Közzemlére tették a szubotical harmadosztályú adójavaslatokat.** A szubotical pénzügyigazgatóság szerdán küldte meg a városi adóhivatalnak a harmadosztályú adójavaslatokat. A városi adóhivatal a regisztereket nyolc napra közzemlére tette ki. Egyelőre csak az I., II., III., IV. kör adójavaslatok készültek el és pedig a következő foglalkozási ágakra: gyógyszerészek, ügyvédok, szülésznők, kádárok, borbélyok, női fodrászok, éjjeli mulatók tulajdonosai, lakatosok, elektrotechnikusok, virágkereskedők, cipészek, kefések, szírszabók, fakereskedők, kéményseprők, mázolóok, festék-kereskedők, bérkocsisok, berautó-tulajdonosok, fényképészek, vendéglősök, gépkereskedők, vaskereskedők, illatszertárok, mozitulajdonosok, könyvkiadók, könyvkereskedők, kocsifényezőok, hognárok, kovácsok, bőrkereskedők, iccések, szabók és szabónők, bádigosok, rövidáru-kereskedők, posztókereskedők, hangszerészek, állatkereskedők, késesek, hordárok, malmosok, cimfestők, papucsészítők, cukrászok, szoda- és keményítő-gyárosok. A többi ipari és kereskedelmi ág adójavaslatát rövid időn belül szintén elkészítik és közzemlére teszik. Az adókiutvetéseket, mint értesülünk, még május hó folyamán megkezdik. Az adójavaslatok ellen a feleknek nyolc napon belül a határidő lejártától számítva joguk van felebeznii. A javaslatok május hó 10-ig maradnak közzemlén.

— **A beogradi osztrák követ távozása.** Beogradból jelentik: Öfelsége szerdán bucsukihallgatáson fogadta Hofinger osztrák követet, aki eltávozik Beogradból. Utódjául az osztrák kormány Ploenies trieszti főkonzult nevezte ki.

— **Budanovics Lajos püspök Rómába utazott.** Budanovics Lajos szubotical római katolikus püspök kedden délelőtt Rómába utazott. Budanovics Lajos püspök két hétig fog a Vatikánban tartózkodni, ahol jelentést tesz a Szentzséknak a bácskai egyházi ügyekről.

— **Jugoszlávia új washingtoni ügyvivője a királynál.** Beogradból jelentik: Turics Bozsidar, Jugoszlávia új washingtoni követe, aki a napokban utazik el állomáshelyére, szerdán feleségével, Pasics Zarával bucsukihallgatáson jelent meg Öfelségénél.

— **Időjárás.** A Meteorológiai Intézet jelenti: Jórészt felhős idő várható helyi esőkkel vagy zivatarokkal és lényegtelen hóváltózással.

— **Szabadságra megy a noviszadi polgármester.** Noviszadról jelentik: Dr. Borota Branislav noviszadi polgármester a hétfői közgyűlés végén arra kérte a közgyűlést, hogy hat heti szabadságát igénybevehesse. A közgyűlés a kérelmet teljesítette.

— **Jegyzőválasztás Sztanisicson.** Ilyen című hírünkkel kapcsolatban Dedics Nikola szubotical ügyvéd, akit Sztanisics község jegyzőjének választottak meg, annak megállapítását kéri, hogy őt nem mint szocialista jelöltet, hanem mint a munkáspárt és a demokrata párt közös jelöltjét választották meg.

— **Kinevezések.** A közoktatásügyi miniszter dr. Gancevics Antun szubotical gimnáziumi tanárt Kursumljába az ottani gimnáziumhoz igazgatónak, Milutinovics Ljubisa noviszadi nyugalmazott gimnáziumi rajztanárt, az ismert festőművészt pedig a szentai főgimnáziumhoz rendes tanárrá nevezte ki.

— **A noviszadi közgyűlésről ismét kivonult az ellenzék.** Noviszadról jelentik: Noviszad város közgyűlése hétfőn késő estig tartott. Az ellenzék több indítványt terjesztett elő a költségvetés módosításáról, de a közgyűlés többsége az indítványokat kivétel nélkül elutasította. Ez annyira elkésztette a jelen volt ellenzéki bizottsági tagokat, hogy azok nevében dr. Ilic Rakuskó kijelentette, hogy kivonulnak és nem vesznek részt a költségvetés további vitájában. Az ellenzék ezután elhagyta a termet, majd a többség elfogadta a költségvetés részleteiben is.

Véres május elseje Varsóban

Moszkvában a vörös hadsereg nagy díszfelvonulással ünnepelte meg május elsejét

Május elseje nyugodtan telt el egész Európában és csak egy-két helyen voltak kisebb incidensek, kivéve Varsót, ahol — mint onnan jelentik — május elseje megünneplése alkalmából a szociáldemokraták tüntető felvonulást rendeztek.

A szociáldemokrata menet a kommunisták megtámadták, úgyhogy több helyen véres összeütközésre került a sor. Három embert agyonlőttek, négyet életveszélyesen és ötöt könnyebben megsebesítettek.

Lodzban nagyobb szociáldemokrata tömeg vett részt a május elseji felvonuláson mint Varsóban, de itt a felvonulást semmi sem zavarta meg. Lembergben a lengyel és ukrán kommunisták nagy

tüntetésre készültek, amit a rendőrség úgy akadályozott meg, hogy május elseji reggel hetven kommunista vezért őrizetbe vett.

Moszkvát jelentés szerint

Moszkvában a vörös hadsereg díszfelvonulásával kezdődött a munkásünnep.

A felvonulásban az ifjúmunkások férfi és női csapatai is részt vettek. A népbiztosok a vöröstéren tartották meg a díszszemlét és Lenin mauzóleumának erkélyéről nézték a díszfelvonulást, amelyben félmillió ember vett részt. Egész Moszkva vörös zászlódsízt öltött és este a középületeket és a magánházakat is kivilágították.

Óriási jégeső és ciklon pusztított a földrengés sújtotta bolgár területen

A forgószél tönkretette azt is, amit a földrengés épségben hagyott és elpusztította a menekültek sátrait is

Szófiából jelentik: A földrengés után újabb katasztrófa sújtotta Sztara-Zagorától és környékét.

Hatalmas ciklon kerekedett, amely teljes két percig tartott, lesodorta a házak tetejét, feldöntötte a földrengés alkalmával megrepedt házfalakat.

és olyan erős volt, hogy szekereket lovasztól a levegőbe emelt.

A forgószél feldöntötte a menekültek sátrait,

a fákat gyökerestől tépte ki és elszagatta a villamosvezetékét, amelyet a földrengés után azonnal kijavítottak,

úgyhogy kedden ismét sötétség volt a városban. Igen súlyos a bankok és a hivatalok kára, amelyek szintén sátrakban helyezkedtek el és a ciklon most szétszórta üzleti könyveiket és aktáikat.

A ciklon lecsendesedése után percekig tartó jégeső következett,

amely teljesen tönkretette a megmaradt termést.

Az első jelentések szerint a viharok több, mint hetven halottja és sebesültje van.

Ruscukban és másutt is nagy károkat okozott a vihar.

— **Nobile tábornok a Spitzbergákon dúló hóvihár miatt elhalasztotta startját.** Stettinből jelentik: Nobile tábornok szerdán reggel akart elindulni Stolpból, hogy folytassa léghajójával, az Itáliával utját az északi sark felé, a startot azonban el kellett halasztani, mert a Spitzbergákon hóviharak dühöngenek. Nobile tábornok Stolpban várja be a kedvező időjelentéseket. Nobile expedíciójának anyahajója, a Citta di Milanó Tromsø kifutott a nyílt tengerre és a Spitzbergák felé vette utját.

— **Schubert-ünnepély Noviszadon.** Noviszadról jelentik: A zenebarátok egyesülete szombaton, május ötödikén a Szloboda nagytermében Schubert-ünnepélyt rendez. Pénteken tartják meg a főpróbát, amelyen az egyesület tagjai beléptidij nélkül megjelenhetnek.

— **A szombori villanytelep új vezetője.** Szomborból jelentik: A városi tanács legutóbbi ülésén a város tulajdonában levő villanytelep vezetésével Csudics Bránko beogradi mérnököt bízták meg és a villanytelep eddigi vezetőjét Ivkov György városi főmérnököt a telep vezetése alól felmentette.

— **Halálozás.** Súlyos csapás érte Lé-vay Nándort, a Bácsmegyei Napló veliki-beckerekéi főbizományosát. Leánya, **Meleghy Béláné,** Lé-vay Leonka, virágzó fiatal életének 18. évében két évi boldog házasság után elhunyt. A megboldogultat ma temették az egész város osztatlan részvéte mellett.

— **Doktorrá avatás.** Szentáról jelentik: Schweiger Miklós joghallgatót, Schweiger Hermann szentai főrabbi fiát a zagrebi egyetem jogi fakultásán doktorrá avatták.

— **Riasztó hírek Pilsudszki tábornagy állapotáról.** Varsóból jelentik: Pilsudszki tábornagy betegségéről riasztó hírek terjedtek el és a lengyel fővárosban azt beszélték, hogy a miniszterelnököt szélhűdés érte és állapota válságos. Az igazság ezzel szemben az, hogy Pilsudszki fájdalmas neuralgikus bántalomban szenved, amely azonban nem súlyos és orvosai azt is megengedték, hogy egyes fontosabb ügyeket betegágyából intézzen.

— **Halál a gőzfürdőben.** Noviszadról jelentik: Strazinszki Sámuel bácskapedrováci kereskedő szerdán délután a noviszadi gőzfürdőbe ment. Mikor a kereskedő kijött a gőzkamrából és belépett a pihenőbe, hirtelen összeesett és meghalt. A jelenlevő dr. Jovanovics Pera orvos injekciókat adott neki, de már nem segített. A halált valószínűleg szív-szélhűdés okozta.

— **Paul Wegener Noviszadon.** Noviszadról jelentik: Paul Wegener szintársulata pénteken és vasárnap Noviszadon vendégszerepel. A szintársulat pénteken a *Totentanz* című darabot mutatja be.

— **Halálozások.** Szentáról jelentik: Beretha Lajos férfi szabó hétfőn harminchat éves korában tüdőgyulladásban elhunyt. Kedden temették nagy részvét mellett. — Harsány László tizenhárom éves gimnáziumi tanuló, Harsány Lajos szentai főgimnáziumi tanár fia, szerdán meghalt.

— **Egy parasztasszony meggyilkolta két gyermekét.** Budapestről jelentik: Bogviszló községben Vörös Mátyásné született Telegdi Mária földművesasszony késsel elvágta nyolc és ötéves gyermekének nyakát afeletti elkéseredésében, hogy Rózsai Mihály nevű vadházastársa elhagyta. Az asszony ezután öngyilkosságot kísérelt meg, amelyet azonban nem sikerült végrehajtania. A gyermekgyilkos anyát letartóztatták.

— **Rabótámadás egy szálló ellen.** Beogradból jelentik: Szrmszki Mitrovicán, a Koszovó hotelbe behatolt több rabló és harcba bocsátkozott a személyzettel. A harcban mindkét részen többen megsebesültek. Hamarosan a helyszínre érkezett a rendőrség is, amely a rablókat elfogta.

— **A noviszadi sakkfeladványverseny.** Noviszadról jelentik: A noviszadi sakkklub vasárnap tartotta meg feladványversenyét, amelyen tizenhat résztvevő közül az első díjat Kulzsinszki Nikola, a noviszadi sakkklub bajnoka nyert meg 1 óra 18 perc alatt, mely időn belül mindkét feladatot megfejtette. Második Stórov Nikola fregatt hadnagy, harmadik Gribusin German és negyedik Vidor László lett.

— **A szenzációéhség pszichológiai oka.** A szubotical Népkör megtartotta első kulturesztjét, amely minden tekintetben kitűnően sikerült. Az estét Szántó Róbert előadása vezette be, aki a szenzációéhség pszichológiai okairól tartott lebilincselően érdekes előadást. Hermann Ottó hegedűn adott elő néhány klasszikus számot; Wolfenstein Géza művészi hozzáértéssel kísérte zongorán. Garai Béla, Köhalmi Pál és B. Török Mancsi »A gong« című egyfelvonásosban arattak megérdemelt sikert. Az estén nagy közönség jelent meg. A Népkör kulturális bizottsága május 5-ikén, szombaton este fél kilenckor tartja második kulturális estjét a következő programmal: 1. Dr. Havas Emil előadást tart a kapitalizmusról és kommunizmusról. 2. Szántó Róbertné verseket mond el. 3. Dr. Bárdos Izsóné és dr. Kemény Lajosné zongorán négykezeset játszanak és pedig Mozart IV. Szimfóniáját és Brahms Tánccokat. 4. Schlésinger Ily pedig dalokat énekel. Belépődíj nincs.

— **Wegener Paul Beogradban.** Beogradból jelentik: Szerdán reggel nyolc óra harminc perckor érkezett Beogradba a világhírű német drámai színész, Wegener Paul, hogy két estén a beogradi Nemzeti Színházban vendégszerepeljen. Érkezésétől a napilapok május elseji szünetelése miatt a nagyközönség nem értesült és így csak néhány újságíró, valamint a beogradi német követség sajtófőnöke, *Stempel* Herbert jelent meg fogadtatására. Wegener a Palace-szállóban szállt meg.

Az újságírók azt kérdezték Wegener-től, hogy a filmet, vagy a beszélőszínházat szereti-e jobban, mire Wegener így válaszolt:

— *Nagyon becsülöm a színházat is, de a moziban olyan művészetet tudunk nyújtani, amely megőrökítődik időben és határtalan a térben, mert egyszerre az egész földön látható és élvezhető. A színész szerepe a színháznál meglehetősen körülhatárolt, viszont a színpadnak megvan az az előnye, hogy többet tud nyújtani az élet színéből. A mozi fejlődése azonban még nem ért véget.*

Emlékeztetett ezután Wegener arra, hogy husz éven át játszott *Reinhardt* berlini színházainál, mielőtt áttért volna a filmre. Most hét hete van turnén, amelynek állomásai Konstantinápoly, Románia, Zagreb, Beograd és a vajdasági városok. A beogradi színházban a szerda esti Andrejev-darab után csütörtökön *Strindberg* Haláltáncában lép fel. Elragadtatással nyilatkozik Jugoszlávia természeti szépségeiről, különösen a Ljubljánától Zagrebig terjedő vidék tetszett Wegenernek.

Palficsfürdő megnyílt. Május elsején nyílt meg a meleg iszapfürdő és a nagyvendéglő. Naponta délután és este a közkedvelt Pátkai-féle művészenekar hangversenyez.

Alulírottak mély fájdalommal jelentik, hogy a szeretett, felejtethetlen feleség, gyermek, testvér

Meleghy Béláné sz. Lé-vay Leonka

folyó évi május 1-én reggel 7 órakor 18-ik életévében és házasságának 2-ik évében hosszú szenvedés után elhunyt.

A boldogult hült tetemei folyó hó 2-ikán délután 4 órakor fogtak a gyászházban (Bajzauca 30.) alatt a róm. kath. hitvallás szertartásai szerint be-szenteltetni és azután az itteni ev. ref. sirkertben örök nyugalomra tétetni.

Vel.-Beckerek, 1928. május 1-én.

Meleghy Béla férje, Lé-vay Nándor és neje szül. Kőkényesy Józsa szülők, Zsuzsi, Emus testvérek, öz. Meleghy Gézáné szül. Szimmer Mária anyósa, Meleghy Pál, Hugó és Rezső sógorai, Meleghy Pálné szül. Bú Rozália, Meleghy Hugóné szül. Feketics Erzsébet sógor-női.

— Szentán is munkástözsédet kívának a szakszervezetek. Szentáról jelentik: A független munkásszakszervezetek szentái helyi csoportjai a noviszadi tartományi választmány utasítására az egyesült-szakszervezeti szövetségbeliekkel közös értekezletet tartottak a Zöldfa-vendéglőben Halász Vilmos elnöklétével. Az értekezleten a kétféle szakszervezeti delegátusokon kívül a munkáspárti városi képviselők is résztvettek. Határozati javaslatot fogadtak el, melyben arra kéri a szociálpolitikai minisztériumot, hogy Szentán a munkástözsde helyi fiókját állítsák fel Szentaváros, a szentái járás és Felső-Bánát részére.

— A csantavíri dalárda zászlószentelése. Csantavírről jelentik: A csantavíri iparos dalárda május 6-án szentelt fel az egyesület zászlóját. A zászlószentelési ünnepség keretében a szuboticei Katholikus Legényegylet műkedvelői Csantavíren előadják a Cigányprimás című operettet.

— Uj községi előljárásválasztás Bácskatopolán. Topoláról jelentik: A topolai községi előljárásválasztás munkáspárti tagjai — mint ismeretes — valamennyien lemondtak. A lemondásokat a főispán elfogadta. Az új választásokat április 27-én tartották meg és azon albiróvá Namesztovszki István demokratát és pénztárnokká Kiskároly István magyarpártit választották meg. Esküdtettek lettek Bacsa Antal magyarpárti és Kecskés József és Kiss János demokraták.

— Nyugdíjalapot létesítenek a jugoszláviai zsidó kántorok. A jugoszláviai zsidó kántorok szövetsége elhatározta, hogy tagjai számára nyugdíjalapot létesít és felhívást intézett az ország zsidó hitközségeihez, hogy a nyugdíjalap javára tagonként legalább évi tíz dinárt adományozzanak. A szövetség a Vajdaságban Bassar József és Grussmann Hermann szuboticei főkántorokat bízta meg, hogy a nyugdíjalap érdekében a hitközségek tagjai között propagandát fejtsenek ki.

— Szuboticei hegedűművész sikere Budapesten. Budapestről jelentik: Dohnányi Ernő vezénylete alatt a Filharmoniai Társaság zenekarának közreműködésével Hauser Ernő, a szuboticei származású nagyteljeségű zeneakadémiai növendék hétfőn hegedűversenyt játszott. Hubay-szerzeményeket adott elő óriási siker mellett és a termet zsufofásig megtöltő közönség mintegy huszszor hívta ki a fiatal művészt a lámpák elé.

— A noviszadi zsidó hitközség új főkántora. Noviszadról jelentik: A noviszadi zsidó hitközség képviselőtestülete vasárnap dr. Lusztig Nándor hitközségi elnök elnöklété alatt megtartott ülésén egyhangulag Mandl Lajost, a bécsi Montefiore-templom kántorát választotta meg főkántorrá. Az új főkántor mindössze huszonnégy éves.

— A topolai rejtély. A Bácsme gyei Napló ezen a címen megírta, hogy a szuboticei törvényszék elítélte Polyák Sándor topolai vendéglőst, aki ellen Lederer Ferenc topolai kárpitosmester tett feljelentést sajtó útján elkövetett rágalmozás címén. A közleménnyel kapcsolatban Polyák Sándor védője, dr. Kovács Károly ügyvéd a következő helyreigazító nyilatkozat közlését kéri: »Nem felel meg a valóságnak, hogy Polyák Sándor topolai vendéglőst a bíróság azért vonta felelősségre, mert Lederer Ferenc topolai kárpitosmesterről azt írta, hogy fajtalankodást követett el. Ellenben igaz az, hogy Polyák Sándor a topolai »A hét« mult évi február 27-iki számában egy nyíltéri rovatban megfenyegette Lederert azért, mert róla hamis híreket terjeszt abból a célból, hogy az akkor Lederer ellen folyamathatban levő büntető eljárást végtárra vezesse. Mivel védelem a sajtótörvényben előírt nyolc nap alatt nem nevezte meg tanuit, akikkel állítását bizonyítani tudta volna, ezért a bíróság tényleg bűnösnek mondta ki sajtó útján elkövetett rágalmozás vétségében. A bíróságnak ezzel az ítéletével azonban egyáltalán nincsen ellentétben ugyancsak a szuboticei törvényszék április 21-én hozott felmentő ítélete, melyben megállapította, hogy Győri István topolai újságíró igazat írt.«

Állatbőrök

A fehér állatbőr elveszti mint szobadisz értékét, mi-helyt bepiszkolódik.

Radionnal bármikor könnyen tisztítható.

A tisztításhoz készítsen hideg Radion-oldatot és azzal sávonként kefélje át.

Ezután jól le kell öblögetni, hogy a víz a Radion által meglazított szennyet eltávolíthassa.

Ha végül a bőrt enyhe melegen megszáritja, majd alaposan átkeféli, ismét olyan lesz, mint az új.

2831

— Két szentai magyarpárti városi főtitviselő letette a nyelvvizsgát. Szentáról jelentik: A tartományi főispán — mint ismeretes — öt városi főtitviselő megválasztását megsemmisítette azzal az indoklással, hogy nem tudják az államnyelvet. Ezek közül dr. Felsőhegyi András adóügyi tanácsnok és dr. Erdélyi István főjegyző sikeresen levizsgáztak az államnyelvből. Kedden érkezett a város polgármesteréhez a főispáni hivatal átirata, melyben a főispán azt a határozatát, amellyel dr. Felsőhegyi és dr. Erdélyi megválasztását megsemmisítette, hatályon kívül helyezte és utasította a polgármestert, hogy a két főtitviselőtől haladéktalanul vegye ki az esküt és iktassa hivatalukba őket.

— A szuboticei horvát szokolegyesület Zrínyi és Frankopán-émlékünnepélye. A szuboticei horvát szokolegyesület április 30-án a Városi Színházban Zrínyi és Frankopán emlékünnepelelyt tartott. Az ünnepély keretében dr. Bözendorfer egyetemi tanár tartott beszédet. A szuboticei és az oszljeki horvát szokolisták ritmikus gyakorlatat következtek, amely az egész programot kitöltötte. Az emlékünnepelely kitünően sikerült.

— Noviszad városának be kell hajtani a tartományi pótdadót. Noviszadról jelentik: Jelentettük, hogy Giffinger tartományi főszámvevő hétfőn Noviszadon járt és százezer dinár előleget kért a várostól a város által behajtandó tartományi pótdadóra. A kérést a polgármester azzal az indoklással utasította el, hogy a tartományi pótdadó még nincs beszedve, mert az állam nem vetette ki az 1927. évi egyenes adót, amely alapul szolgál a tartományi pótdadó kivetésére. Ebben az ügyben Boksán Radivoj városi adóügyi tanácsnok és Szavics Sztóján tartományi pénzügyigazgatósági inspektor, az adóosztály főnöke kedden Beogradban jártak, ahol a pénzügyminisztérium illetékes osztályával megbeszéltek a tennivalókat. Tosics Milán osztályfőnök közölte a megjelent tanácsnokkal és inspektorral, hogy a tartományi pénzügyigazgatóság haladéktalanul utasítást fog karni, hogy a város rendelkezésre bocsássa az 1926. évi adókövetési adatokat, amelyeknek alapján a város köteles lesz a tartományi pótdadót kivetni és arra nagyobb előleget fizetni.

— Sikasztó munkásbiztosítási hivatalnok. Noviszadról jelentik: Kovacsevics Milutin darazsi származású szombori munkásbiztosítási hivatalnok 1923-ban a pénztár részére beszédett illetékekből 32.000 dinárt elsikkasztott. Kovacsevics a hiányból 22.098 dinárt megtérített. A szombori törvényszék mult évi szeptember 28-ikán hat havi fogházra és négy évi hivatalvesztésre ítélte Kovacsevicset. A noviszadi felebbviteli bíróság szerdán helybenhagyta az ítéletet.

— Uj ügyvédek. Noviszadról jelentik: Hétfőn a noviszadi felebbviteli bíróságnál működő ügyvédvizsgáztató bizottsága előtt dr. Bratics Dusan és Sajtóri Miklós becskerekai ügyvédjelöltek ügyvédi vizsgát tettek.

— Beiratások a szuboticei zsidóiskolában. A szuboticei Mária királynő nevé zsidó állami elemi iskola első osztályába megkezdődtek a beiratások. Az első osztályba azokat a gyermekeket veszik fel, akik ez év augusztus végéig betöltik hatodik életévüket. A beiratás alkalmával születési bizonyítvány, vagy anyakönyvi kivonat mutatandó fel. Az elemi iskola felsőbb osztályaiába a beiratások szeptember elsején kezdődnek.

— Ing. Bedő Ferenc mérnök irodáját Szubotica, Senoe ul. 19. (Telefon 436.) megnyitotta.

— Ártatlanul megvádolt munkás. Szomborhól jelentik: A szombori törvényszék dr. Masirevics-tanácsa szerdán tárgyalta Majer Mária kendergyári munkásnő és anyjának Majer Annának bűnügyét. A leányt lopással, az anyját orgazdasággal vádolta az ügyészség. Majer Mária a szrpszki-militicsi kendergyárban volt alkalmazva, ahol három évvel ezelőtt a gép letépte a karját. Amikor felgyógyult, a gyár mint takarítónőt az irodában alkalmazta. A vádirat szerint 1926 február ötödikén Majer Mária Brechlinger József gyárvezető szekrényéből 5890 dinárt ellopott és azt anyjánál elrejtette. A vádlott a mai tárgyaláson tanukkal igazolta, hogy abban az időben adott el gabonát és annak árát rejtette el anyjánál a gerendán azért, hogy férje, aki iszákos ember, a pénzt meg ne találja. A bíróság mindkét vádlottat felmentette.

— Vöröskereszt-egyesület alakult Bácskopetrovoszelón. Bácskopetrovoszelóról jelentik: A Vöröskereszt-egyesület vasárnap délután tartotta meg alakuló gyűlését Bácskopetrovoszelón. A gyűlésen elnöknek dr. Lambrin Mirkót, alelnöknek dr. Stiefelmayer Adámot, pénztárnoknak Vujcsin Sztévót, titkárnak pedig Szladios Románt választották meg. A felügyelő-bizottság tagjai: Martinovics Nikola, Vojnovics Milos és Kelemen György lettek.

— Dr. Wohl József specialista szülész és nőorvos lakását áthelyezte Kralja Alekszandra ul. 9., Halbrohr-házba. Szülőnőket elfogad teljes ellátásra.

— Házasság. Nagy Leonka Palics és Švarc János Zagreb mult hónapban házasságot kötöttek.

— Városi közgyűlés Sztarakanizsán. Sztarakanizsáról jelentik: A város képviselőtestülete dr. Vernácski Szteván polgármester elnöklété alatt közgyűlést tartott. A közgyűlés napirendjén szerepelt a városi költségvetés, amelyet azonban levettek a napirendről, mert előbb a tisztviselőredukciót akarják végrehajtani. Több jelentéktelen ügy elintézése után a közgyűlés véget ért.

Ericsson fejhallgatók

115.— din.

Telefunken hangszóró L. 666

385.— din.

Maller Béla okl. gépészmérnök,
Subotica, Petrogradska ul. 8 - Telefon 35

— A becskerekai vendéglősök a fűszerkereskedők italmérési engedélye ellen. Becskerekéről jelentik: A becskerekai vendéglősök küldöttsége szerdán megjelent dr. Dimitrijevics Tihomir becskerekai rendőrfőkapitány előtt. A küldöttség azt kérte, hogy a pénzügyi törvény alapján vonják meg ötvenöt becskerekai fűszerkereskedőtől az italmérési engedélyt. Dr. Dimitrijevics Tihomir főkapitány a napokban hozza meg döntését.

— A sztaribecseji Népkör kulturesztje. Sztaribecsejről jelentik: A sztaribecseji Népkör második kulturesztjén dr. Galambos Ferenc ügyvéd a »Házasság története« címen érdekes és szellemes előadást tartott. Utána Tihanyi Lili Farkas Imre: »Egy szalon« című szerzeményét interpretálta hatásosan, Liebhart Erzsike »A szikla és a víz« című költeményt adta elő művésziessé, Katona Aranka pedig Gárdonyi Géza: »A leány tavasza« című költeményt szavalta el megkapó közvetlenséggel.

Bérmálási ajándékok

legnagyobb választékban 30% árengedménnyel 4152

KLEIN és FREYGANG

ékszerész és órák cégnél, Novisad, Kralja Petra 29,

Tessék meggyőződni!

— **Gazdát cserélt egy szubotcai gyógyszerész.** A szubotcai Szentháromsághoz címzett gyógyszerész, amely eddig Gálffy György tulajdona volt, gazdát cserélt. A gyógyszerész új tulajdonosa Szabó Ervin gyógyszerész. A patikajog átírását a közegészségügyi miniszterium jóváhagyta.

Tízéves találkozó. Felkérem osztálytársaimat, akik 1918-ban a szubotcai felsőkereskedelmiben velem érettségiztek, hogy címeiket a juniusi találkozó érdekében sürgősen közöljék velem. Guttman Imre Szubotica. Postafiók 30. L.

— **Kultúrelőadás a noviszadi zsidó hitközségben.** Noviszadról jelentik: Dr. Róth Lázár murszkaszubotai főrabbi kedden este a zsidó hitközség termében »A zsidó világnézet filozófiai alapjai« címmel nagy tetszéssel fogadott előadást tartott. Az előadást nagyszámú közönség hallgatta végig.

Dr. Vécsei Jenőné kozmetikai szalonja különleges arc- és bőrápolás, villany- és kvarcfénykezelés. Lakás: Trg Ciril i Metod 5. I. Tel. 539.

— **Halálos játék a fegyverrel.** Bajmokról jelentik: Halálos kimenetelű szerencsétlenség történt Bajmokon. Bacsics Márkó földmives egy gyerekpisztollyal játszott, amely véletlenül elsült és a golyó a közelben álló Stanics Sime földmives gyomrába furódott. Sztanics néhány órával később belehalt sérülésébe. Bacsicsot a csendőrség letartóztatta.

— **Autóbaleset a topolai országúton.** Csantavirról jelentik: A bácskatopolai országúton Vörös János sofőr, miközben egy szembenjövő kocsit akart kikerülni, gépjárművel éles fordulatot vett és az autó nekirohant egy fának. Az autó két utasa könnyebben megsérült.

OLVASSA EL a »Delmond«-szappan hirdetését!

— **Agyonozta a homoklavina.** Becskerekéről jelentik: Krumenacker János hetvenöt éves napzámos a külten egy homokbányában dolgozott. A hirtelen leomló egyik homokréteg maga alá temette a napszámost, akit holtan húztak ki a homok alól.

— **Felakasztotta magát egy állásnélküli pincér.** Kikindáról jelentik: Petzl Antal foglalkozás nélküli pincér szombat-vasárnapra virradó éjszaka a kikindai népkert egyik elhagyott helyén felakasztotta magát és mire rátaláltak, már halott volt. A rendőrség az öngyilkosság ügyében megindította a vizsgálatot.

— **Elfogott tolvaj.** Sztaribecseiről jelentik: Mátyás Anna maliogyosi asszony feljelentést tett a csendőrségen, hogy a sztaribecseji határban lévő tanyájáról ismeretlen tettesek nagyobb mennyiségű élelmiszert elloptak. A csendőrség a tolvajt Horn Ferenc cservenkei illetőségű cirkuszi alkalmazott személyében elfogta. Horn kihallgatása alkalmával beismerte a lopást, mire letartóztatták.

Székrekedésnél, emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, vértódlásoknál, fejfálsnál, álmatlanságnál, általános rosszszullétnél igyunk reggel éhgyomorral 1 pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. A belorvosai klinikákon szerzett tapasztalatok szerint a »Ferenc József« viz az ideális hashajtó minden jellemző tulajdonságát egyesíti magában. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Trencsén
Teplie
(Cseh-szlóvakia)

természetes forrású kénes források és iszapfürdői gyógyulást hoznak a

csuzos, kösvényes és isiászos betegek
százezreinek

Fenyvesekkel koszorúzott festőien szép fekvés!

Információ és prospektus:
Trencsén-Teplie-fürdő igazgatóságától

Nyári ruhaselymek

garantáltan tartós és jól mosó, métere

29 dinár

Székely

divatáruháza, Subotica

SZÍNHÁZ

»Nem nőülök« — **vasárnap délután.** Május 6-ikán, vasárnap d. u. leszállított helyárrakkal ujjítják fel a »Nem nőülök« előadását. A darab főbb szerepeit Piukovics Mancsi, N. Reményi Sári, Köhalmi Jenő és Szabó Márton játsszák. Az együttes a közeljövőben a budapesti fővárosi operettszínház legújabb slágerét, a »Zenebonát« fogja bemutatni. Jegyek a vasárnap délutáni előadásra a Krécsi-féle könyvkereskedésben válthatók előre.

A Cigányprimás hatodszor. A szubotcai Legényegyletben szombaton este hatodszor kerül színre a szezon legsikerültebb operettje, a Cigányprimás, amelyben Weisz Irénke kétszázadik, Schadt József és Nöszt Béla százötvenedik szereplésüket ünneplik. Az előadást díszes külsőségek között tartják meg. Az ünnepelt műkedvelőket Havas Károly és dr. Békeffy György fogják üdvözölni és átnyújtják nekik a közönség ajándékát, egy-egy díszes selyemplakátot. Az ünnepi előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg Szubotcán.

»A templom egere« **Becskereken.** A szubotcai műkedvelők vasárnap, május 6-ikán — Becskereken a **Torontálmegyei Magyar Közművelődési Egyesület** meghívására előadják Fodor László nagy sikerű vígjátékát, A templom egerét. A darab kiváló szereplői Pukecz Ilonka, Deák Rózsika, Mayer Béla, Konec Dani, Weisz Ferenc és Boros Miklós biztosítják az előadás sikerét.

SPORT

Ausztria csapata Jugoszlávia ellen. Bécsből jelentik: Meisl Hugó szövetségi kapitány összeállította a Jugoszlávia ellen játszó osztrák csapatot. Ausztria csapata ez: Carl — Graf, Jellinek — Schneider, Smystik, Schott — Cuti, Sindelar, Stoiber, Juranics, Giebits.

Sztaribecseji Szoko—Vrbázi Amatőr 7:0 (3:0). II. oszt. bajnoki. A Szoko mindvégig fölénnyel játszott és könnyen győzött.

Elmaradt a SzAND—SzMTC-mérkőzés. Az SzMTC és a SzAND május hó elsején barátságos mérkőzést akartak játszani. A mérkőzést a határidőn túl jelentették be a rendőrségnek, amely az engedélyt nem adta meg és a mérkőzést ezért elhalasztották.

PRÁGA

Sparta—Hungária 2:2 (1:0). Huszonöt-ezer néző előtt játszott a két csapat. A mérkőzés magas színvonalon mozgott és az eredmény reális. A játék Sparta-támadással indult. A harmadik percben Silny révén meg is szerezte a vezetést. A gól után a Hungária nagy lendülettel vette magát a küzdelembe és nagyszerű mezőnyjáték alakult ki. A huszadik perctől kezdve a Hungária fölénybe került, a Sparta védelem erőszakos játékba kezd. A negyvenharmadik percben Braun bíró az életveszélyesen játszó Hajnyt kiállította. A második félidőben tovább folytatódtott a Hungária-fölény. Konrád nagyszerűen irányította a csatársort, de összekötői Orth és Tritz igen gyöngén

játszottak. A tizenharmadik percben Tritz husz méteres lövése hálót ért. Az ujrakezdés után a Hungária tovább támadott és a huszonharmadik percben Konrád megszerezte a második gólt. A harmincadik percben Perner tizenegyesből egyenlített. A harmincharmadik percben Schneider (Hungária) egy tizenegyeset félrelőtt.

Slavia—Admira (Bécs) 5:3 (1:2). A Slavia erős küzdelem után biztosan győzött.

TEPLITZ

Teplitzer FC—Sabaria (Szombathely) 4:1 (0:1). A magyar csapat gyöngén szerepelt.

POZSONY

Vasas—Bratislava 3:1 (2:0).

TŐZSDE

Zürich, május 2. (Zárlat.) Beograd 9.1325, Páris 20.42, London 25.32, Newyork 518.845, Brüsszel 72.45, Milánó 27.34, Amsterdam 209.25, Berlin 124.125, Bécs 73.025, Szófia 3.74, Prága 15.38, Varsó 58.20, Budapest 90.675, Bukarest 3.23.

Szentai gabonaárak, május 2. A szerdai piacon a következő árak szerepeltek: Buza 357.50—360 dinár, tengeri morzsolt 300 dinár, takarmányárpa 260 dinár, zab 280 dinár, rozs 320—330 dinár, köles 305—310 dinár, muharmag 700—720 dinár, heremag 2200 dinár, bab 340—350 dinár, burgonya 170 dinár, őrlemények: 0-ás liszt gg 530 dinár, 0-ás g 530 dinár, kettős főzöliszt 510 dinár, ötös kenyérliszt 480 dinár, hetes 325 dinár, nyolcas 255 dinár, korpá 245 dinár, konkolydara 260 dinár. Irányzat: szilárd. Kínálat, kereslet: csekély.

Szombori terménytőzsde, május 2. Buza bácskai vasut 360—365, rozs bácskai vasut 71—72 kilós 340—350, zab bácskai vasut 260—265, árpa takarmányi 61—62 kilós 290—295, takarmányi 63—64 kilós 300—305, tavaszi 65—66 kilós 320—325, tengeri bácskai vasut 295—300, bab fehér nem válogatott 5—7 százalékos 410—420, fehér válogatott 430—440. Lisztek: Ogg 480—500, Og 480—500, kettős 455—475, ötös 445—455, hatos 380—400, hetes 330—350, nyolcas 240—250, korpá finom 230—240. Irányzat: nyugodtabb.

Budapest gabonátőzsde, május 2. A gabonátőzsde irányzata lanyhább és a buza és rozs mind a két piacon olcsóbbodott. Hivatalos árfolyamok pengőértékben a határidőpiacon: Buza májusra 33.78—34, zárlat 33.96—33.98, októberre 31.44—31.62, zárlat 31.62—31.64, márciusra 33.54—33.68, zárlat 33.66—33.68, rozs májusra 32—32.20, zárlat 32.10—32.16, októberre 27.38—27.52, zárlat 27.50—27.52, márciusra 29.40—29.44, zárlat 27.44—27.46, tengeri májusra 27.76—27.86, zárlat 27.84—27.86, júliusra 28.90—28.96, zárlat 28.94—28.96. A készárúpiacon: Buza 34.05—35.20, rozs 31.80—32.10, árpa 30—31.25, árpa 32—35, köles 30—31, tengeri 27.75—28.80, zab 34—34.50, korpá 24—24.25.

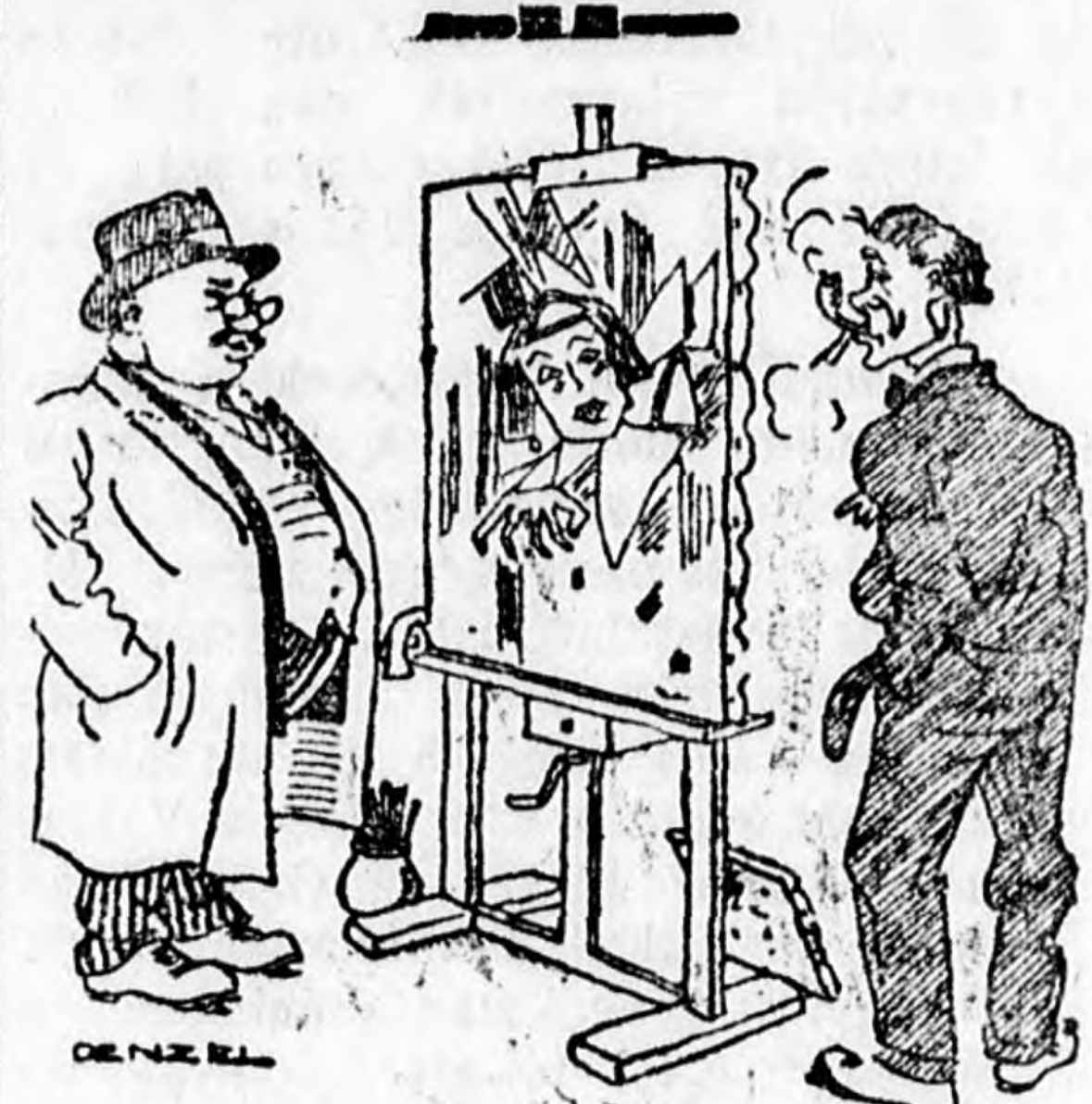
Noviszadi terménytőzsde, május 2. Buza bácskai 77—78 két százalékos 365—367.50, bánáti 78—79 kilós két száza-

lékos 360—362.50. Árpa szerémi 64—65 kilós 300—305. Zab 262.50—267.50. Tengeri bácskai 297.50—302.50, bánáti 295—297.50. Lisztek: Ogg és Og bácskai 490—500, kettős 470—480, ötös 450—460, hatos 425—435, hetes 350—360, nyolcas 240—245, korpá jutazsákokban 232.50—237.50. Bab 420—430. Irányzat: változatosan. Forgalom: 63 és fél vagon.

Budapesti értéktőzsde, május 2. Magyar Hitel 85, Osztrák Hitel 51, Kereskedelmi Bank 113.5, Magyar Cukor 198, Georgia 148, Rimamurányi 107.8, Salgó 66.1, Köszén 831, Bródi Vagon 35.8, Beocsini Cement 248, Nasici 179, Ganz Danubius 169, Ganz Villamos 139, Athenaeum 34, Nova 55.6, Levante 26.4, Pesti Hazai 213.5, Irányzat szilárd.

Bécsi sertésvásár, május 2. (Josef Saborsky & Söhne, Wien, St. Marx jelentése.) Felhajtás 3098 hizott sertés, 15.555 hussertés, ebből 1434 jugoszláviai eredetű. Árak Prima urasági fajsertés S. 2.15—2.20, kivételesen 2.25, szedett sertés S. 1.80—2.15, öreg sertés S. 1.75—1.85, hussertés S. 1.50—1.90. Az irányzat zsirsertésnél közepes, hussertésnél lanya.

KINTORNA

A festő: Ez a kép a barátnőmet ábrázolja.

A vevő: De azóta bizonyára vége szakadt a barátságoknak, amióta önagsága a képet látta.

Rendő egy berugott emberhez, aki hiába próbálja a kapuajtót kinyitni:

— Ugy látszik, nem találja meg a kulcslyukat. Adja nekem ide a kulcsot, majd kinyitom én.

— Nem szükséges. Maga inkább fogja meg a házat, hogy ne mozogjon.

Egy ügyvéd gyakran utazott Szubotcáról Bécsbe. Az asszony nem nagyon szerette ezeket a bécsi utazásokat, ennélfogva a férj mindig vitt magával haza valami ajándékot, hogy ezzel is csökkentse az utazásról tett otthoni megjegyzéseket.

Épen megint Bécsben volt és készült hazafelé. Eszébe jutott, hogy még nem vitt ajándékot az asszonynak. Bement tehát a Kärtner-strassén egy nődivatüzletbe és savanyuan, rosszkedvűen így szólt az elébe siető segédhez:

— Adjon nekem egy bluzt.

— Milyet parancsol?

— Mindegy.

— De mégis, milyen minőségűt méltóztatik?

— Mindegy.

— És milyen színű legyen?

— Mindegy.

— De bocsánatot kérek, mégis meggyeskedjék valami közelebbit mondani. Milyen nagyságú legyen az a bluz?

— Mindegy. Akármilyet viszek haza, a feleségem ugys kicseréli.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 216 (—6), Apatin 287 (—5), Bogojevó 289 (—5), Vukovár 240 (—16), Palánka 238 (—9), Zemun 360 (—20), Szmederevó 436 (—8). Dráva: Osizjek 138 (+8). Száva: Beograd 310 (—10). Tisza: Szentta 408 (—26), Becsej 332 (—26).

KÖZGAZDASÁGI NAPLÓ

A BÁCSMEGYEI NAPLÓ ÁLLANDÓ HETI MELLÉKLETE

Külföldi adósok által kibocsátott váltók értékesítésének nehézségei Jugoszláviában

Írta: Weismayer Oszkár, az osztrák kereskedelmi és iparkamara tiszteletbeli elnöke

A budapesti SHS kereskedelmi képviselő Jugoszláviai Közgazdasági Értesítő című szerb és magyar nyelvű lapot ad ki. Ebből a lapból vesszük az alábbi cikket:

Jugoszláviában az utóbbi időben rendkívül sok olyan váltó kering, amelyeknél a váltóadós idegen állampolgár és külföldön lakik. Ha egy ilyen váltót az esedékesség napján a megjelölt helyen nem váltanak be, a váltó birtokosa a legnagyobb nehézségek előtt áll és biztosítékok nélkül, a fennálló rendelkezések értelmében, helyesebben azok hiányában, ugyszólván tehetetlen külföldi adósával szemben.

A jugoszláv váltójogi eljárás értelmében a váltó a váltóbeli adósokkal szemben a fizetési hely szerint illetékes bíróságnál peresíthető, akár külföldi az adós, akár belföldi. A váltóbirtokos egy perrel kieszakozhat a fizetési meghagyást és a kielégítésre irányuló ítéletet az összes váltóadósokkal szemben, tekintet nélkül arra, hogy lakhelyük külföldön van-e vagy belföldön. Külföldi adóssal szemben azonban a váltó birtokosa csak akkor elégítheti ki követelését, ha az ítélet kimondó állam és a között az állam között, melynek területén az ítélet végrehajtandó, kölcsönös bírói és jogsegélyre vonatkozó megegyezés áll fenn. Sajnos, az egymással jogviszonyban lévő államok száma erre vonatkozó megállapodások hiányában igen korlátozott, általános nemzetközi megegyezés és a gyakorlat a kölcsönös bírói és jogi segély tekintetében egyáltalán nem áll fenn. Ami Jugoszláviát illeti, csupán Csehszlovákiával és Lengyelországgal áll jogviszonyban. Az olasz igazságügy-miniszter az 1879. évi egyezményt rendeleti úton kiterjesztette ugyan az SHS királyságra is, ezáltal azonban csak fokozta a helyzet bizonytalanságát, miután alkotmányos államban a két állam viszonyára ilyen döntőfontosságú megegyezést rendeleti úton szabályozni nem lehet. A korlátlan nemzetközi váltóforgalom egyik legfontosabb feltétele a nemzetközi pénz- és áruforgalomnak. Ez a váltóforgalom nem lehet zavartalan, ha a fizetési helyen hozott ítélet idegen államban nem hajtható végre.

A mai helyzetet legjobban egy példával illusztrálhatnánk. Tegyük fel, hogy Jugoszláviában valakinek váltó van birtokában jugoszláviai fizetési hellyel, jugoszláviai elfogadóval, magyarországi kibocsátóval és ausztriai forgatóval. A felsorolt államok egymással jogviszonyban nincsenek. Tehát ha a váltót az esedékesség napján nem váltják be, a váltóbirtokos perel és ítéletet eszközöl ki az összes bel- és külföldi adósokkal szemben a fizetési hely szerint illetékes belföldi bíróságnál. Ez az ítélet azonban csak a belföldi elfogadóval szemben hajtható végre, az ausztriai forgatóval és a magyarországi kibocsátóval szemben nem, mivel a szóbanforgó államok között nem állanak fenn szerződések kölcsönös bírói és jogsegélyek tekintetében. A belföldi elfogadót és a kibocsátót, valamint a forgatót Magyarországon és Ausztriában egyidőben perelni lehetetlen, már csak azért is, mert a kereset-

hez a törvény értelmében az eredeti váltót kell csatolni. Viszont, ha az elfogadó a külföldi kibocsátó, illetve forgató elleni pert az illető államok bíróságainál csak akkor teszi folyamatba, amikor a belföldi bíróságtól már jogerős ítélet van a kezében, könnyen kiteszi magát annak, hogy időközben a kibocsátó elleni keresete elévül. Feltéve, hogy a bíróságok Magyarországon, illetve Ausztriában arra az álláspontra helyezkednének is, hogy az elévülés a Jugoszláv bíróságnál való perfelvétellel megszakad, gyakorlati jelentősége nem volna, miután az ítélet kölcsönös bírói és jogsegélyre vonatkozó szerződés hiányában nem hajtható végre.

A jogi helyzet arra a külföldi váltóbirtokosra nézve, akinek állama váltóadósának államával szemben jogviszonyban nincs, természetesen ugyanaz.

Hogy a váltóforgalom nemzetközi fontosságának megfelelő helyzet keletkezzék, szükséges volna, hogy a Népszövetség megállapodást hozzon létre, amely-

hez a kebelébe tartozó és a rajta kívüli álló államok egyaránt hozzájárulnának. Ennek a megállapodásnak kötelezőleg kellene kimondania, hogy azoknak az államoknak, amelyek a megállapodáshoz hozzájárulnak, váltójogi fizetési meghagyásaik kölcsönösen jogerősök és végrehajthatók legyenek. A váltójogi peres eljárást pedig, amennyiben a létesítendő megállapodás nem határozná meg, hogy az összes váltóbeli adósok a fizetési hely szerint illetékes bíróságnál perelhetők, megfelelően ki kellene cserélni. Ez a kölcsönös kötelezettség abban az esetben birna érvénnyel, ha a szerződő felek között kölcsönös bírói és jogi segélyre vonatkozó egyéb megállapodás nem létesült.

Az 1923. évi szeptember hó huszonnegyedikén létrejött népszövetségi egyezmény szól a választott- és tőzsdebírói ítéletek kölcsönös végrehajtásáról. Ehhez a megállapodáshoz huszonnégy állam járult hozzá s ezek közül tizennégy, köztük Anglia, Németország, Olaszország és Belgium már ratifikálta. Ha a Népszövetség megértést tanúsít a tőzsdei és választottbírói ítéletek kölcsönös végrehajtásának biztosítása iránt, álláspontjához híven a váltók peresítésének megkönnyítése is feladata volna, annál inkább, miután a keresztyüvitel megkönnyítéséhez nagyban hozzájárul az a körülmény, hogy a váltótörvény lényeges intézkedései majdnem minden államban azonosak.

Azok az adóösszegek, amelyeket az állam 1923-ban, kivetett és amelyek ma is összegszerűen ugyanazok, nem azonos értékűek, mert az összegek belsőértéke igen elüt egymástól. 1924-ben a dinár 6.30 svájci frankon állott, ma 9.13, vagyis 45 százalékkal magasabban, mint négy évvel ezelőtt és így sokkal több az az összeg, amelyet ma fizetnek, mint amit 1924-ben fizettek. Nem leendő a moratórium, de

az adóhátralékokat, amelyek 1921-ig visszanyulnak, valorizálni kell.

Az állam, illetve az illetékes tényezők belátták a forgalmi adó igazságtalanságát és sohasem törekedtek a teljes forgalmi adóösszeg behajtására, mert a költségvetésben csak körülbelül kétszáz milliót vettek fel ezen a címen, míg a teljes forgalmi adó 800—1000 millió dinárra rugna.

— Ma egységesítve vannak az adók, de megmaradt a forgalmi adó és az illetékes érdekeltségnek követelni kell annak eltörlését. A kincstár az új kölcsönök biztosítására elzalogosította a forgalmi adóvédelmeket is. Az egységesített adótörvények 93. szakaszában egy veszedelmes rendelkezés rejtőzik anélkül, hogy az érdekeltek sejtjenék, hogy az milyen súlyos terhet és veszedelmet foglal magában. A 93. szakasz ugyanis kimondja, hogy az 1922. évi állami pénzügyi törvény 11. szakasza 1928 január elsejével, — tehát visszamenőleg, ami még nagyobb sérelem, — újra életbe lép. Ez az 122-ik évi szakasz pedig azt mondja, hogy

az adó és pénzügyi közegek jogositva vannak, ha a forgalmi adóvállomások helyessége miatt kételyek merülnek fel, nemcsak az adózónál az összes fizetési könyveket megvizsgálni, hanem harmadik személyeknél, — bankoknál és részvénytársaságoknál szerződőfeleknél, stb. — az adózók velük való összeköttetésére vonatkozó adatokat megérdeklődni,

amelyet a harmadik személyek kötelesek az adó- és pénzügyi hatóságoknak rendelkezésére bocsájtani. Vagyis a bankok és részvénytársaságok kötelesek az ügyfelek forgalmára vonatkozó adatokat a pénzügyi hatóságnak kiszolgáltatni. Ezt a rendelkezést az 1924—1925 évi pénzügyi törvény 151-ik szakasza hatályon kívül helyezte, most az új törvénybe becsusztatták ezt a rendelkezést amely ellen annakidején az érdekeltek oly sokáig és elkeseredetten harcoltak. Ez a rendelkezés erős lépés visszafelé, mert az utóbbi években csak akkor lehetett az adóközegeknek az üzleti könyvekbe betekinteni, ha a felek maguk ajánlották ezt fel, vagy az adókövető bizottság elrendelte ezt.

— Még egyre szeretném az adózók figyelmét felhívni, amiről talán a legtöbbben nem is tudnak és pedig, hogy

az adóegységesítésről szóló új törvény lehetőséget ad minden adózónak, hogy 1928 június harmadikáig 1928—1927-re kivetett hadinyereség, jövedelmi és vagyoniadók revízióját kérhessék

az illetékes pénzügyigazgatóságok után a határozathozatalra jogosult pénzügyminisztériumi adóvezérgazgatóságtól.

Emlékeztet, hogy különösen Novisadon igen sok adófelebezést utasítottak el azon a címen, hogy a felebbezések a pénzügyigazgatósághoz nyújtottak be, holott a közigazgatási bírósághoz kellett volna benyújtani azokat. Ezeket most újból lehet revideáltatni

Valorizálni kell az adóhátralékokat

Junius harmadikáig kell kérni az 1918—1927-ig kivetett hadinyereség-, jövedelmi és vagyoniadó revízióját — A forgalmi adó igazság alanságai

Dr. Paulovics Róbertnek, a vajdasági bankok szövetsége főtitkárának nyíla kozata

Novisadról jelentik: Az adóegységesítésről szóló törvény tudvalevőleg nem szüntette meg a forgalmi adót, sőt a pénzügyminiszter úgy nyilatkozott, hogy a forgalmi adót fenn kell tartani és szigorúbban kezelni.

Dr. Paulovics Róbert, a vajdasági bankok és pénzügyintézetek szövetségének főtitkára erről a legnépszerűtlenebb adónemről a következő nyilatkozatot tette:

— A forgalmi adónak annak bevezetése óta elvi ellensége vagyok, mert a forgalmi adó nem modern, nem elasztikus és nem progresszív.

Nem elasztikus azért, mert az összes forgalomba kerülő cikkeket egyforma kulcs szerint adóztatja meg. Példa rá, hogy a gyógyszerárak forgalma után ép egy egy százalék a forgalmi adó, mint a szén, cukor és gabona után, pedig a gyógyszereknél a patikusok sokszor egészen száz százalékgig keresnek, míg a szén, cukor és gabonánál a kereskedők beérik 1—2 százalék haszonnal. Nem modern a forgalmi adó, mert a mai pénzügyi gazdasági berendezkedés progresszivitást és elaszticitást követel és mert nem a jövedelmet adóztatja meg, hanem elkobozza magát az adóalanyt és forgalmi adót kell fizetni, anélkül, hogy jövedelem volna.

— Az adózás igazságosságának alapelve, hogy minden adóalap egyféle adót fizessen, mert a kétszeres, vagy többszörös megadóztatás igazságtalan és

ma már sehohsem létezik.

A forgalmi rendszereink mellett egyes cikkek kétszeresen, sőt többszörösen fizetik a forgalmi adót.

Először az iparos, azután másodsor a nagykereskedő és harmadszor a kiskereskedő. Egyes cikkeknel, mint a szén, ahol átlagosan 1—2 százalék haszonra dolgoznak, a bányá, a közvetítő kereskedelem, külön-külön adót fizet.

A készárúknál szintén forgalmi adót fizetnek, noha a nyersanyag után is már megfizették a forgalmi adót és így az állam drágítja meg az életet.

A szénbányák egyszer megfizetik a forgalmi adót. A malmok nem a szénbányáknál, hanem a nagykereskedőknél szerzik be a szenet és így a nagykereskedők is újabb 1 százalék forgalmi adót fizetnek, a malmok a liszt után szintén 1 százalékot fizetnek, a nagykereskedők további 1 százalékot és a pékek újabb 1 százalékot, összesen tehát

öt százalék forgalmi adót fizetnek, amíg a fogyasztó a kenyérhez jut.

— A forgalmi adó bevezetése idején infláció és igen rossz gazdasági viszonyok voltak és ueldát vettek Németországtól, Olaszországtól és Magyarországtól, ahol szintén bevezették a forgalmi adórendszert.

Az infláció idején szaporodtak az adók, de a defláció idejében nem csökkentették azokat.

Az Inspekcia Rada Jelentése az 1927 évi ipari válságról

Beogradból jelentik: A szociálpolitikai minisztérium mellett működő munkafelügyelőség (Inspekcia Rada) a jugoszláv ipar állásáról az 1927-es esztendőben, a következő jelentést adta ki:

1927-ben a jugoszláv ipari élet 137.491 ipari munkást foglalkoztatott, akik 5.074 vállalatban találtak alkalmazást. Az 1926-os évben 147.504 munkás 5662 vállalatban dolgozott.

1927-ben az országban 8419 ipari szerencsétlenség fordult elő és közülük 134 volt halálos kimenetelű. Beogradban 294 szerencsétlenség volt, amelyből hat volt halálos.

A munkáslakások az olyan helyeken, ahol a vállalatok maguk tartanak lakásokat, elég tűrhető, ezzel szemben a nagy városokban a munkások lakásai minden kritikán alóliak. A szociálpolitikai minisztérium jelentése szerint a városi munkáslakások a tuberkulózis melegágyai.

Ugyanígy nagyon rosszul vannak az erdei munkások is elhelyezve.

Az országban az 1927-es esztendőben 8994 gőzkazán volt működésben.

A sztrájkok száma az 1927-es esztendőben csökkent. A legtöbb sztrájk volt az élelmiszer iparban és pedig 44.

A sztrájkok következtében a gazdasági élet összesen csak 8 millió dinárt veszített el. A legnagyobb sztrájk a krievjai erdőiparban volt, valamint a dugaresai textilgyárban.

Jugoszláviában 12.000 külföldi munkás talált alkalmazást.

A munkanélküliek száma az elmúlt esztendőben állandó növekedést mutatott. A munkanélküliek száma a kvalifikált munkásoknál harmincezer és harmincezer között variálódott. A nap-számosoknál pedig 130—150 ezer volt munkanélküli.

A munkások kereseti viszonyai az elmúlt évben nagyon megromlottak.

Az ipari életben általában igen nagy volt a krízis és különösen a malomipar és a faipar érezte meg a rossz gazdasági esztendőt. Bár a faipar az év utolsó hónapjaiban mégis nagyobb munkapiacot talált azáltal, hogy nagyon sok faterméket Amerikában tudtak elhelyezni.

A munkaidőkérdésben a munkafelügyelőség nagyon szigorúan jár el és azokat a vállalatokat, amelyek a munkaidőt nem tartották be, nagyon szigorúan megbüntették.

Ausztria kereskedelmi szerződése Jugoszláviával és Magyarországgal

Schürff osztrák kereskedelemügyi
miniszter nyilatkozata

Bécsből jelentik: Schürff Hans dr. osztrák kereskedelmi miniszter nyilatkozatban számolt be Ausztria kereskedelempolitikai helyzetéről és többek között megállapította azt, hogy az osztrák kivétel 48%-a a dunai utóállamokba irányul, míg a bevételből 56%-ban részesednek a volt monarchiából alapult, illetőleg kiegészült országok. Csehszlovákiával a viszonyt az utóbbi időben mi sem zavarta meg. Romániával azonban még mindig nem sikerült Ausztriának szorosabb gazdasági viszonyba lépni. Illetőleg tarifális egyezményt létesíteni. Jugoszláviával és Magyarországgal röviddel ezelőtt új egyezmények jöttek létre, amelyekről Schürff miniszter a következőkben emlékezik meg.

Az új osztrák vámtarifa szükségessé tette, hogy revízió alá vegyünk több állammal fennálló szerződésünket. Elsőként Magyarországgal vettük fel a tárgyalásokat, amelyek az elmúlt év végéig nehezen haladtak előre, röviddel ezelőtt azonban a lisztvám kérdésében is sikerült megegyezést létesítenünk és így végre létre jött az új szerződés, amely két csoportra oszlik, a Magyaror-

szág részéről biztosított vámkedvezményekre az osztrák iparcikkek számára és a mi ellenszolgáltatatainkra. Az új egyezmény egy esztendeig felmondhatatlan és azután is csak három hónapra mondható fel. A szerződés érvénybelépése a parlament ratifikálásától függ. Habár a tárgyalások nem elégték ki minden tekintetben az érdekelteket, az új szerződés mégis nagy jelentőséggel bír, mivel a mindkét részről hozott áldozatok jótékony hatással lesznek a két ország közötti forgalom stabilizálására és fejlődésére.

Fiktív társaságnak adták bérbe a bélyei uradalom halászatát

A noviszádi kereskedelmi kamara vádjai

A noviszádi kereskedelmi, gyáripari és iparkamara, amelynek az ország gazdasági kérdéseiben döntő szerep jutott, legutóbbi plenáris ülésén feltűnést keltő határozatot hozott, amely súlyos vádakot tartalmaz. A vádak súlyát fokozza, hogy a plenáris ülésen az elnöki székben egy nemzetgyűlési képviselő, Popovics Dáka, a hivatalos radikális párt képviselője tilt, az előadói tisztet pedig dr. Koszics Mirko, egyetemi tanár, a kamara főtitkára tiltotta be és a plenáris ülésen a bácskai gazdasági társadalom előkelőségei foglaltak helyet.

A kamarai határozat szósz szerint így szól:

— Az a szerződés, amely minden nyilvános árlejtés mellőzésével az állam egy fiktív társasággal kötött, — amely társaság a szerződés megkötésének pillanatában még a valóságban nem is létezett, — a bélyei állami uradalom halastavaiban termelt halak kizárólagos megvételére, nemcsak az államérdekek szempontjából káros, de létükben veszélyezteteti az Apatinban élő háromszáz halászcsalád életfentartási érdekét.

— A noviszádi kereskedelmi, gyáripari és iparkamara plenáris ülése felkéri a pénzügyminisztert, hogy az állam tekintélye és az apatini halászat fenntartásának érdekében semmisítse meg ezt a sérelmes szerződést, amely káros az államra, veszélyt jelent a halászatra és tegye lehetővé, hogy a bélyei állami uradalom halászáti gazdálkodása nagyobb hasznot hozhasson az állam részére és jövedelmezőbb lehessen az apatini halászat számára is.

A feltűnést keltő határozattal kapcsolatban a következőket sikerüle megtudnunk:

A szóban levő szerződést a pénzügyminisztérium kötötte-e meg a »Jugoszlávia« betéti társasággal, amely a szerződés megkötésekor még hivatalosan meg sem volt alakítva, sőt be sem volt jegyezve, noha az 1875. évi XXXVII t. c. 125 és a következő szakaszai pontosan körülírják a betéti társaságok megalakításának feltételeit, amelyek között van az is, hogy a cégben feltűntendő egy, vagy több korlátlan felelősség, társulati tag neve is. Ezzel szemben az állam csak a »Jugoszlávia« nevű betéti társasággal kötött szerződést, amely címében nem tünteti fel a korlátlan felelősségű tag nevét. Miután a betéti társaság nem volt bejelentve, ismeretlen a betéti társaság alaptökeje. A betéti társaság, csak akkor jegyeztette be magát, amikor a noviszádi kamara érdeklődött a »Jugoszlávia« titokzatos megalakulása iránt. Ekkor a »Jugoszlávia« bejelentette magát az apatini főszolgabírósnál és késedelmes bejelentésért a szombori kereskedelmi törvényszék meg is büntette a társaságot, amelyről ma sem tudni, ki a korlátlan felelős tagja és mennyi az alaptökeje és így nem tudni, hogy a betéti társaság elegendő anyagi biztosítékot nyújt-e a bélyei halászáti központnak, hogy jó halászáti év esetén, vagy ha a megállapított átvételi árak magasabbak, mint a piaci árak, átveszi-e a halakat?

A kamara képviselőjében dr. Mirkovicz Mijó, kamarai titkár ismételtén kijárt Apatinban, ahol beható tárgyalásokat folytatott az apatini halászok-

— Az elmúlt év karácsonyán befejeződött beográdi tárgyalásokon sikerült Jugoszláviával nagyjában megegyezőnk ipari követeléseink leglényegesebb pontjait illetőleg. Néhány agrár-termésetű kérdésben is meg van a megegyezés, azonban az állat- és husbehozatal tételei még elintézetlenek. A jugoszláv ellenkövetelések is tisztázatlanok még. Habár a tárgyalások nehezen haladnak előre és még számos nehézséget kell áthidalni, mégis remélem, hogy a rövidesen folytatódó tárgyalások meg fogják hozni a végleges megegyezést.

A zagrebi tőzsde közgyűlése

Dr. Sverljuga optimista beszéde

Zagreből jelentik: Szombat délelőtt tartotta rendes évi közgyűlést dr. Sverljuga Sztankó elnöke alatt a zagrebi áru és értéktőzsde. A tőzsdének a múlt évben 610 tagja volt.

A tőzsdéi forgalom a múlt évben tizenöt milliárd dinárt tett ki,

vagyis közel öt milliárddal többet, mint 1926-ban. A tőzsdéi választott bíróság 2676 ügyet tárgyalt. A legtöbb per a textilszakmából (930), azután az alkoholszakmából (345), gyarmatáru (239), olaj (287) és földtermény szakmából (236) eredt. A tőzsde összkidatásai 1927-ben 2,788.960 dinárra rugtak, amiből a legnagyobb rész, 1,042.173 dinár tisztviselőfizetésekre esik. Főjöveldelmi források: tagdíj 490.015 dinár, tőzsdéi pótilleték 909.660 dinár, döntőbíróági illetékek 753.957 dinár. Az összjövedelem 4,193.437 dinárt tett ki. Az év végén a tőzsde vagonya tizennyolc millió volt, nem számítva be a huszonötmillió dinár befektetéssel épített új tőzsdepalotát, adósságai pedig kilenc millió dinárt tettek ki. Az alkalmazottak nyugdíjalapja másfél millió dinár.

Az értéktőzsde forgalma a múlt évben így oszlott meg:

állami kötvények	202,016.256 din.
záloglevelek és adósságlevelek	43.900 din.
pénzügyintézetek részvényei	23,494.717 din.
ipari vállalatok részvényei	28,085.070 din.
devizák	2,948.812.950 din.
valuták	16,932.897 din.
Összesen:	3,219.385.790 din.

Dr. Sverljuga elnöki beszámolójában kiterjeszkedett az ország gazdasági életének összes bajaira és az ország közgazdaságának egyik tökéleteseként a dinár stabilizációjának szükségességét hangoztatta. Megelégedésének adott kifejezést, hogy a kormány honorálta a gazdasági körök követelését és jelenlegi forgalmi árfolyamán stabilizálja valutánkat, amiáltal a valutareform minden nagyobb megrázkódtatás nélkül lesz keresztülvihető. Üdvözlö a kormány szándékát a külföldi kölcsön megkötését illetőleg, de figyelmeztet, hogy minden kölcsön kétélű fegyver: pénzt hoz, de azt vissza is kell fizetni. Ezért a felhasználásánál okosan, óvatosan és igazságosan kell eljárni és a beruházásoknál vigyázni kell arra, hogy azok a tartományok kapják a legtöbbet, amelyek a legtöbb adót fizetik. Azt hiszi, hogy a valutareform, a kölcsön, a Nemzeti Bank érckészletének valorizálása, az állami függő adósságok likvidálása és az ennek következtében várható külföldi devizák beözönlése rendkívül kedvezően fogják befolyásolni az ország közgazdaságát.

— Ha a külföld látni fogja — mondta Sverljuga — hogy nálunk rendeződnek a gazdasági viszonyok, be fogja engedni tőkét az országba, ami maga után fogja vonni a kamatláb csökkenését. A nagyobb rendelkezésre álló tőke és az alacsonyabb kamatláb kedvező hatással lesz a gazdasági iniciatívára úgy, végre mi is elindulhatunk az intenzív termelés útján.

Az elnök nagy tetszéssel fogadott beszéde után a közgyűlés elfogadta az évi jelentéseket, majd egyhangulag megválasztotta a következő tisztikart:

Tőzsdetanácsosok: Arko Vladimir, Crnadak Milivoj, Deutsch Albert, Erber Rudolf, Kerdics Milivoj, Milinov Szvetozar, dr. Piiverics Branko, Stern Zsiga és Wein Leo. **Választmányi tagok:** Dr. Bauer Hugo, Beranek Vecseszlav, Blau Artur, Endrényi Zsiga, Gamulin Nikola, Heinrich Ottó, Hartmann Albert, Jelinek Oszkár, Kardos Erneszt, Leitner Antun, Machnik Artur, Penics Ivan, Premru Vladimir, dr. Raics Ivan, Rajics Milan, Sohr Alekszandar, Stern Otto, Schick Otto, dr. Vrbancs Milan, Vrbancs Tomislav, Vurdelja Ilje és Zsert Dragutin. **Ellenőrök:** Csizsek Gusztav, Fulanovics Josip és Stern Otto.

A közgyűlés után a választmány tartott alakuló ülést, amelyen Erber Rudolfot a zagrebi Városi Takarékpénztár vezérigazgatóját választották meg a tőzsde elnökévé.

Aranyat ér

az a könyv, amely megtanít arra, hogyan kell olvasni és eredményes reklámot csinálni

Ez a könyv

Dr. Szabó László:

A HIRDETÉS

című könyve Ára 60 — din.

Megrendelhető a

Minerva rt. könyvostályában

Kitünően sikerült a beogradi borkiállítás Sztankovics Szvetozár földművelési miniszter volt a legjobb borkóstoló

Beográdból jelentik: Az első beogradi borvásár és kiállítás iránt nemcsak Beogradban, hanem az egész országban igen nagy érdeklődés nyilvánult meg. Hiszen ilyen kiállításra mindig szívesen megy el mindenki, mert itt a kiállítási tárgyakhoz nemcsak hogy hozzá is lehet nyulni, hanem még a kiállított tárgyakat meg is szabad inni.

Beográdban három napja mindenki tíz dináros borkiállítás — belépődíj mellett a sárga földig lehatja magát.

Kétezeröttszáz kiállító majd négyezer fajta bort állított ki a beogradi borvásáron. A kiállított borokat egy szakértő bor-jury kóstolta végig és ezen bor-jury ízlése szerint osztották ki a díjakat. A bor-jury két napig dolgozott, illetve ivott, de nagyon nehezen tudták a bizottsági tagok a borminőség tekintetében megegyezni, mert ha már husz-harminc fajta bort megkóstoltak akkor elvesztették az ízlő képességüket, illetve a jury tagoknak már annyira szédlült a fejük, hogy a borvizsgálatot abban kellett hagyni és későbbben, ha kijózanodtak az ivást újra kellett kezdeni.

Nagyon nehéz szerepe volt Sztankovics Szvetozár földművelésügyi miniszternek, aki a szakértők állítása szerint legalább száz fajta bort kóstolt végig rövid két óra alatt. A boregyesületi vezetők már mind alig álltak a lábukon, de a miniszter állta a harcot. A minisztert egyetlen bortermelő sem hagyta békén és amennyire az ideje és a gyomra engedte ivott is a kiállított borokból. Egy belacrkvai gazdag sváb bortermelő ki is jelentette: »Ez az igazi földművelésügyi miniszter, bírja az italt!« Tényleg a miniszter mellől a bizottsági tagok már mind elmaradtak, amikor Sztankovics miniszter még javában kóstolta a jó kraljevregi homoki bort.

Amikor egy óra után bezárták a borkiállítás helyiségeit a kóstoló közönség nagyon nehezen akart csak szétszórni, a látogatók szerettek volna még nagyon sok fajta bort megkóstolni, azonban a szigorú teremőrök kizavarták a kiállított tárgyakat élvező közönséget.

Egy borkereskedőt megkérdeztünk arra vonatkozólag, hogy milyen eredménnyel zárult a kiállítás, a borkereskedő csak annyit mondott: »Üzletet nagyon keveset csináltunk, de már az nagyon nagy eredmény, hogy egymás boraikat megismertük és megkóstoltuk és mondhatom nagyon jól éreztük magunkat a kiállítás tartama alatt Beográdban.

A kiállítás sikerére, de meg a jó borra való tekintettel a szerb mezőgazdasági egyesület a borkiállítást jövőre meg fogja ismételni.

Harc a vámhivatalért

Vrsac város telket ad a vámpalota felépítésére

Vrsacról jelentik: A pénzügyminisztérium takarékosági rendeleteinek áldozatai között egyik legelső volt a már tavaly megszüntetett velikibecskereki vámhivatal. Nemrégiben ugyancsak a leépítési tervet keresztülvitele érdekében, a fővámgazgatóság vezető ténylegeseiből összeállított bizottság járta be a jugoszláv-román határvidéket, hogy a helyszínén megejtett szemle alapján döntsék el, hogy mely vámhivatalok szükségesek és melyeket lehetne megszüntetni. Ugy Vrsac, mint Belacrkva gazdasági körei tudatában vannak annak, hogy mit jelentene egy határváros életének a vámhivatal elvesztése és ennek elkerülése céljából mindkét város hajlandóságot mutatott arra, hogy a fővámgazgatóság felszólítása értelmében megfelelő vámpalotát építsen. Mindkét város készséggel ajánl fel telket s hajlandó a követelt épületet még ez évben tető alá hozni, csak hogy el ne veszítse a vámhivatalt.

A vámpaloták felépítése a városoknak

semmiféle anyagi áldozatra nem kerül, minthogy erre a célra fel lehet használni a vámhivatalok által beszedett követelményt. Ez az alap, amelyet az állami jelzálogbank kezel, kevés formalitás után könnyen folyósítható erre a célra. Különösen Vrsac város vezetősége követ

el mindent, hogy mint határváros a Temesvár—báziási vasutvonal betörési pontján megtartsa vámhivatalát. A vámpalota felépítésére szükséges telket a volt Bader-féle fakereskedés helyén az állomáshoz vezető uton akar adni a város.

Csehszlovák és magyar javaslatok a középeurópai terménytőzsdék májusi prágai konferenciáján

Prágából jelentik: A középeurópai terménytőzsdék május 17-től 20-ig Prágában konferenciára gyűlnek össze. A csehszlovákiai terménytőzsdék állandó bizottsága pénteken és szombaton foglalkozott a konferencia programjával. A bizottság ez alkalommal elhatározta, hogy a kormánytól kérni fogja, hogy Budapest és Bécs mintájára forgalmi adót a tőzsdéken csak a tényleges áru-eladás után fizessenek, míg a többi tőzsdéigyleteket mentesítsék ezen adó alól. Azonkívül foglalkoztak a terményszállítás-impórtál tengerinél mutatózó nagy munkó-okozta különbözetekek kérdésével. A bizottság a májusi konferencián valószínűleg azt fogja indítványozni, hogy vétel esetén a csehszlovák határon megállapított mennyiség legyen irányadó, a

melyhez még 1 százalékot hozzászámítanak a szállítás közben elvesztett mennyiségért. Végül elhatározták, hogy a csehszlovákiai terménytőzsdék a brünni kulturkiállításon közös kiállítással vesznek részt.

A prágai értekezletnek egyik legfőbb pontja az egységes kötlevel kiterjesztése lesz a rozsra és az árpára is. A budapesti áru- és értéktőzsdé vezetőse a legutóbbi ülésén foglalkozott azokkal a javaslatokkal, amelyeket a középeurópai árutőzsdék konferenciája elé kíván terjeszteni. Ezek között szerepel a mintavételre vonatkozó egységes megállapodás kérdése is. A magyar javaslat részletesen felsorolja azokat a módokat és feltételeket, amelyek mellett minőségi kifogásolás esetén a mintavételt rendezni kívánja.

Hirek a nagyvilágból

Román vélemények Románia kölcsönéről. A román sajtó legújabbban igen sokat foglalkozik a külföldi kölcsön kérdésével, amely a hosszas tárgyalások után végre biztosítottnak látszik. A »Politica« értesülése szerint a kölcsönt az új kormány megalakulása után fogják jegyezésre bocsájtani, előreláthatólag május hó végén. A kölcsön legnagyobb

részét a francia nagybankok és a francia nagyipar jegyzi, azonkívül amerikai és holland bankok vesznek át nagyobb tételeket. A közönség körében csak a kölcsön jelentéktelen részét bocsájtják jegyezésre. A »Lupta« közlése szerint a román kölcsön csak a frank stabilizációja után kerül kibocsájtásra és annak háromnegyed részét Franciaor-

3754

5
50
500
5000
50000
500000

Igy nő üzleti forgalma,
ha csatlakozik a
Jadranska Straža
»AMICIA«
akciójához

szág veszi át. Az »Adeverul« az egyetlen román lap, amely a kölcsön nehézségeiről is részletesen tájékoztatja a nyilvánosságot. Eszerint a kölcsön feltételeire és visszafizetésére vonatkozólag már megtörténtek a megállapodások, azonban néhány európai és az amerikai jegybank bizonyos függő kérdések elintézését kívánják a román kormánytól. Elsősorban háborúelőtti román kötvényekről van szó, amelyek nem kerültek lebélyegzés alá és amelyeknek beváltását a kormány eddig megtagadta. Miután jelentős összegű ilyen kötvény van angol, holland és német, sőt svájci és amerikai állampolgárok birtokában, okvetlenül szükséges ennek a kérdésnek az elintézése, még mielőtt az új kölcsön kibocsájtásra kerül.

Oroszországban teljesen megszűnik a magánkereskedelem. Moszkvai jelentés szerint az orosz kormány akciója, amely a magánkereskedelem teljes megszüntetése érdekében indult, sikeresen halad előre. A moszkvai kereskedelmi kongresszuson elhangzott beszámoló szerint a múlt évben 17%-os csökkenést mutatott a magánkereskedelmi tevékenység; ez évben pedig 28%-kal kevesebb forgalmat bonyolított le, a magánkereskedelem. Az állambiztosítás téren tehát rohamosan halad előre.

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatalban a nyolcórás munkaidő revíziójáról tárgyalnak. Az angol kormány javaslatot nyújtott be a genfi Nemzetközi Munkaügyi Hivatalnak, amely a washingtoni munkaidő-egyezmény revízióját célozza. A Munkaügyi Hivatal vezetősége elsősorban arról hoz döntést, hogy a javaslatot egyáltalán napirendre tűzik-e. Ezt a döntést egy kéthónapos vizsgálat előzi meg, hogy megállapítsák szükség van-e a revíziós tárgyalásokra. Amennyiben a revíziós tárgyalásokat a vezetőség napirendre tűzi, akkor erről az egyes államok, amelyek tagjai a Nemzetközi Munkaügyi Hivatalnak, értesítést fognak kapni. Az egyes államok négy havi határidőt kapnak, hogy észrevételeiket megtegyék és azok beérkezése után veszik tárgyalás alá az egyes pontokat, amelyek a washingtoni munkaidőegyezmény megváltoztatására irányulnak. A hírek szerint lényeges változásra aligha kerülhet sor.

Portugália új pénzügyminisztere elvállalta az államháztartás szanálását. Hosszas tárgyalások után végre sikerült Portugáliában egy pénzügyminiszterre találni, aki elvállalta az állam-pénzügyek rendbehozatalát is. Az új pénzügyminiszter Salazar a coimbrai egyetem professzora. Elsősorban leépítik az állami tisztviselők jelentékeny részét, a fizetéseket leszállítják, az adókat pedig felemelik. Erre a feladatra eddig egyetlen számbavehető politikus sem vállalkozott és így került a sor a coimbrai egyetem nagy hírű professzorára, aki hazája érdekében elvállalta ezt a nehéz szerepet. Salazar, aki mint szakember vállalta a miniszteri tárcát, a katolikus-centrum párt tagja.

Jugoszláv Leszámitoló és Jelzálogbank R.-T. ZAGREB

(Jugoslavenska Eskomptna i Hipotekarna Banka D. D.)
szuboticaí fiókiintézete

★
Részvénytőke . . . 116,000.000 dinár
Tartalékok . . . . . 42,000.000 „

Főintézet Zagrebben

★
FIÓKOK: Beograd, Dubrovnik, Maribor, Osijek, Petrinja, SUBOTICA, Sušak, Vinkovci

Kirendeltség Szentán

★
ELFOGAD betéteket könyvecskére és folyószámlára

KIAD váltó- és folyószámla-kölcsönöket, amortizációs jelzálog-kölcsönöket, finanszíroz kereskedelmi és ipari vállalatokat

Végez minden bank- és tőzsdei megbízást a legkulánsabb feltételekkel

Mondhatnak, irhatnak,
amit csak akarnak

„Alexa“ nyakkendők mégis a legjobb

Subotica, Aleksandrova ul. 7
(Korzó). Fordításokat 10 dinárért készít

NYILT-TÉR

Lutsch Péter veliki-beckereki (Petrogradska ulica) vegyeskereskedését megvenni szándékozom. Felhívom ennél fogva nevezett cég hítelezőit, hogy követeléseiket nálam 1928. május 10-ig jelentsék be, mert a későbbi bejelentéseket nem vehetem figyelembe.

Veliki Beckerek. 1928. április 27.

Mayer Éva

Veliki Beckerek, Hajneova ul. 8.

Subotička Jevrejska Ženska Zadruga

Felhívjuk templomüléseink bérleit, hogy multévi bérletjoguk fentartását egyleti pénztárosunknál *tolyó hó 15-ig* okvetlen jelentsék be, mert az ezen határidőig le nem foglalozott üléseket új igénylőknek fogjuk kiadni.

Szobotica, 1928 május 1.

Szobotičai Izr. Nőegylet elnöksége

Értesítés

Irodámat f. é. május 1-én Vilsonova ul. 23 szám alá helyeztem át

Goldsmann Gábor

egészségügyi cikkek lerakata

Magyar vízum nem szükséges

Kedvezményes vasuti utazás

Budapestre és vissza

1928 április hó 23-tól május hó 7-ig

Fenti idő alatt a magyar határ vízum nélkül lépni át és a vízum Budapesten 50%-os kedvezményrel adatik ki. A vízum két havi tartózkodásra jogosít.

Ugyancsak ezen idő alatt a Budapestre és vissza való utazásra lényeges vasuti díjmérséklések alkalmaztatnak.

A vízumnélküli utazásra, a vasuti és egyéb kedvezmények igénybevételére vonatkozó igazolványok a budapesti Nemzetközi Vásár alkalmából adatként ki és az igazolványok a kiállítás kétszeri meglátogatására is feljogosítanak. (1928 április 28-tól május 7-ig.) Ezen igazolványok 40 dinár és portó beküldése ellenében kaphatók a *Bácsmegyei Napló szubotičai, noviszadi, velikibeckereki és szombori kiadóhivatalaiban, Hirlap kiadóhivatalában*, nemkülönben:

Szubotičán: a Kereskedők és Gyárosok (Lloyd) Egyesületében, az Általános Hitelbanknál és a Közgazdasági Banknál, Radio Reklam Jugoszlavija.

Noviszdon: az Agrária Szövetkezetenél, Kereskedelmi és Iparbanknál, a Putnik Utazási Irodánál, Hoffer és Schrantz, Lusztig Bankház és Merkur Bank.

Velikibeckereken: Takarékpénztár.

Szomborban: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete (Lloyd), Bácska Gazdasági Egyesület.

Pancsevön: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Népbank R.-T.

Topola: Kereskedők és Gyárosok Egyesületénél és Bácsstopolai Takarékpénztárnál.

Novivrbas: Takarékpénztár R.-T., Mezőgazdasági Bank.

Szenta: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Szetai Gazdakör, Novoszel János titkár.

Kula: Hitelbank R.-T.

Velika Kikinda: Központi Takarékpénztár.

Odzsaci: Hódsági Takarékpénztár.

Csakovec: Horvát Általános Hitelbank.

Szitari Becsej: Potiska Banka.

Vrsac: Szerb Iparbank R.-T. és Szalay ügynökségnél.

Beogradban: „Putnik“ Utazási Iroda, Hálókocsi Társaság, Bank és Kereskedelmi R.-T. (Terazija 5.), Utlevélhivatal és Magyar Kir. Kereskedelmi Képviselői Utazási Osztálya (Palata Akademia Nauka, tel. 20—23).

Megjegyzés: A vasuti kedvezmény a magyar vasutakon és a Dunagőzhajózási Társaság hajóin úgy az oda, mint a visszautazás alkalmával 50%, — az SHS vasutakon csak a visszautazásnál 50%. Visszautazni 1928. május 12-ig lehetséges. Ajánlatos lakásról előre gondoskodni.

Társat keres

elsőrendű és jólmenő beográdi szatórium 800.000 dinár tőkével

Érdeklődők forduljanak „D 189“ jelige alatt a

Jugosl. Rudolf Mosse A. D.

céghez **Beograd**, Terazije 25 szám 4456

Női divatszalonomat május 1-ől
Rudičeva 6 szám alá helyeztem át
A n. é. hölgyközönség figyelmét felhívom
tavaszi divatujdonságaimra
H I R N - S Z A L O N 4461

CITROËN és BUICK

autók

3 évi részletfizetésre

Átvételkor pénz nem szükséges

„VOLAN“

Novisad, Kralja Aleksandra ulica 7.

Képviselők Szubotica és Szombor környékére kerestek nek

Raffiaháncs

Extra Mayunga állandóan raktáron legolcsóbban

MATIJA HERMAN

7-85 TELEFON 7-69 4061

Eladó Hayp-féle 10-es 60 coios

cséplőszekrény

felhuzható elevátorral, fő- és mellékszíjjakkal, a legkisebb karban

GOTTFRIED SCHWEIG

Novi-Vrbas, Kralja Petra ulica

Az állami osztálysorsjáték vevőinek

tudomására adjuk, hogy az

V. osztály 15. sorsjáték

huzástervében változás történt és a huzások nem a sorsjegyen feltüntetett napokon, hanem

május 7, 9, 11, 14, 16, 18, 21, 23, 25, 28

napjain eszközöltetnek.

Naponta huzásra kerül 2000 sorsjegy. A ki nem huzott sorsjegyek megőrzendők, azokért a vételár 40%-át visszatérítjük. Cseresorsjegyek a huzás tartama alatt nálunk kaphatók

Lepedát & Jovanović

sorsjegy-főelárusítók Subotica, Telefon 2-14 4418

AMERIKAI RENDSZERŰ ARUTERJESZTÉS.

Mindenki kap ingyen egy órát

A valódi „DELMOND“ pipereszappannak a jugoszláviai fogyasztókkal való megismertetése céljából **minden tucát szappanhoz egy szép és jó asztali órát ajándékozunk.** Egy tucát „Delmond“ toilette szappan ára órával együtt csak **120 dinár.** **Semmi mellékköltség!** Ha 12 darabot egyenként vesz, akkor is megkapja az órát. **Kérje az ottani kereskedőktől!** Ezen rendszer rövid ideig tart! — Tegyen próbát és meg fog győződni, hogy a szappan is, az óra is külön-külön többet érnek.

Megrendelhető az SHS vezérképviselőjénél

ALEXANDER POLLAK BEOGRAD

HILENARSKA 22.

Noviszadi lerakat **BRACA MARER**

A boldogulás legbiztosabb alapja: a jövőről való gondoskodás!

Minden embernek kötelessége övéiről és öregségére önmagáról gondoskodni!

Biztosítsa tehát magát a

»**DUNAV**«

biztosító részvénytársaság subotičai főügynökségénél, ahol a legjobb rendszerű

takarékpersely-biztosítás köthető

Befizet hetenként 10 dinárt és ezért kifizet a társaság:

megélés esetén . . . . . 10.000 dinárt
halál esetén . . . . . 10.000 dinárt
baleseti halál esetén . . . . . 20.000 dinárt
rokkantság esetén . . . . . 10.000 dinárt

Az első heti részlet befizetése a biztosított teljes összeg felvételére jogosít

A „DUNAV“ életbiztosítási kötvényei a hadügyminiszterium 3840 sz. rendelete értelmében házassági óvadéknak elismertetnek

Felvétel korhatár 60 év!

3464 Orvosi vizsgálat kötelező!

Tűzifa I-a fűrészgári kemény hulladék 100 klar.-ként házhoz szállítva

Din. 26.- J. Vujković i Drug

Jukičeva 41

10572

Telefon 669

Vendéglősök figyelmébe!

Ne kísérletezzen a drága sörökkel, hanem legyen egy próbarendelés nálam és meg fog győződni úgy az ár, mint a minőség nagy különbségéről. Raktáron tartom a kiváló jó minőségű **Osijeki sör**t. Kérjen mindenhol csakis „Frank“-féle sör. Szállítás éjjel-nappal, gyors és pontos kiszolgálás. — **Frank Pál sörraktára**, Subotica, Senčanski put 34. Telefon 270

Ettől archöre gyönyörű lesz, mert **Ennél jobb nincs!**

Crème Agnes

Postán megrendelhető:

Subotica: Herzl drogerija
Sombor: Fehér drogerija
Novisad: Braća Marer, parfümerija
Vrbas: Paul Theiss

FIGYELEM!
Az utazóköröség figyelmét tiszteltetve felhívom mosóvíz, teljesen új kávéházzal és szállodával, mely Starobrodjevan a vasúti állomással szemben van. A Milo-féle „Hotel Vojvodina“ nevezetes arról, hogy tiszta, cényelmes és olcsó! Utazóknak kedvezmény! Reggeli, ebéd, vacsora és szoba csak 55 dinár. — A szálloda földszobával és központi fürdővel van ellátva. Pontos kiszolgálás. Beszélünk szerbül, magyarul és németül. — Az utazóköröség szíves lámogatását kéri **Milo Lajos**, tulajdonos

Vizesuborka kg-ként 5 dinártól feljebb
Savanyított paprika kg-ként 6 dinártól feljebb kapható a
KEMÉNY-féle ecet- és konzervgyárban
Telefon 643

ÉPÜLET 3:36
BUTOR PORTÁL
művészi kivitelben, legelőnyösebben
Mért Lajos
asztalos műhelyében készülnek
Subotica, Jugovića ulica 13.
Aránylattal vidékre is díjmentesen szolgál.
Tanoncok felvételnek

Pliissirozást, ajourozást, gombbevonást, párnamentirozást a legújabb divat szerint, legolcsóbban készít
Baschné Révész Anna
Engl varrógép üzletbe Subotica, Rudić ul. 341.

Asztalosműhely áthelyezés
Értesítem a nb. vendőközön égél és megrendelémel, hogy asztalosműhelyemet saját házamba, Petrogradska (István) ul. 34. helyeztem át.
HADNAGY ISTVAN
asztalosmester

TÁRSASÁG
keres
közreműködésű és tőkével jól bevezetett kereskedelmi cég. Ajánlatokat a kiadóhivatal „Existencia“ jelleggel továbbít
423

Hol vásárol a vidéki Suboticán

RÁDIO
KONRATH D. D.
RADIÓKÉSZÜLÉKEI
OLCSÓK, JÓK, MEGBIZHATÓK
VILLANYSZERELÉST
jutányos áron készít
IVLÁMPÁKAT
s minden szerelési anyagot legolcsóbban szerezheti be
WILHELM LÁSZLÓ-nál
Pašičeva ulica 2

KERÉKPÁR
Dürkop-kerékpár
Dürkop-varrógép
Columbia-gramofon
S. Ad. Engl-nél, Rudić ul.

KÉP ÉS KÉPKERET
Szebb lesz mint az uj!
Költőzködés alkalmával megromlózott
arany kereteket
jutányosan javít és újból aranyoz
F. BACHINGER
képkeretező és aranyozó cég
Subotica, Aleksandrova ul. 13. B. Sudarevićeva 34.

AUTO
Ujrendszerű autófényezés celoi-lakkal!
Minden eddigi fényezésnél sokkal tartósabb!
Tapacirozás! Szerelési munka!
Jutányos árak!
Szkala Mihály
Oslobodjenja ul. (Senčanski put) 23

LAKÁS-BERENDEZÉS
Minden igényt kielégítő **BUTORT**
legelőnyösebben
ERDÉLYI ANTAL
butorárulakozás és vásárlás
IV., B. Sudarevićeva ulica 4.

Uj bő öndős-üzlet a Csirkepiac!
Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy löszerszám- és nyerges-üzletünket a mai korak megfelelően **bőrdandós** műhellyel bővítettük ki. — Készítünk és raktáron tartunk különféle bő öndőket, bő táskákat, négykereszteseket és a legújabb divatu rudi-öndőket jó minőségben és jutányos áron. A nagyérdemű közönség szíves partfogását kéri
ANDRÁSSY és FAZEKAS VI., Trumbićeva ul. 11., Csirkepiac

DIVAT
Kézmű- és divatárut
Pero Vuiković
cégnél
mert a divatban ez az üzlet vezet

RUHA
Női felöltők, esőköpenyek, raglánok, térfűzők és gyermekruhák
Eisler Izsónál
Barátok temploma során

Tavaszi **RUHAJÁT** még az idény beállta előtt rendelje meg
OSZTROGONAC és KENEDIC
angol divatszabóknál
Cara Dušana ulica 1 (Urkaszinóval szemben)
Original angol szövetekből dus választék

CSEMEGE
Fűszer-, csemege- és deliügyművelő-szükségletét
Kovács és Gelányinál
szerezze be — Rudics-kitérő

RÉZÁRU
Csiszár József
rézöntő- és gépműhelyében
Miloš Obilić ulica 9
Réz-, fém- és szoboröntvények készítése, gépek javítása, díszöntvények, plakettek és asztalosok részére enyvező bakok raktáron
NIKKELEZÉS
Galvanizálás Fémszínezés

AUTÓ
Uj-Fordját legelőnyösebben
WEIGAND & Co.-nál SZUBOTICA szeresheti be
Alkatrészek, Felazero részek, Gummik, Olaj és benzín, Gummil és an ő javító műhely

Mielőtt építkezéshez mész-, cement-, gipsz-, oltottmész-, fedőlemez- vagy más építkezési anyagokban, vagontételekben vagy kisebb mennyiségben szükségletét beszerezné, kérjen ajánlatot
Sipos Sándor mésztermelőtől
SUBOTICA, I. Jugoška (Gombkötő) ul. 6. Telefon 368 és 807

HOVÁN LÁSZLÓ
rézműves
SUBOTICA, Zmajski trg 24
Ajánlja legjobban bevált újrendszerű dugattyus és „VERMOREL“ permetezőit, pálinkafőzőit, rézüstjeit stb. s ezek szakzerű javítását

Saját készítésű
fonott szandálok
nagy választékban raktáron, valamint rendelésre mérték után legszébb kivitelben és legolcsóbban
Falkenstein Sándor
bőröndös és szíjgyártónál
Subotica, Zmaj Jovin trg 5

Zongorák
Hegedűk,
Csellók,
Fuvolák
Harmonikák.
legnagyobb választékban és legolcsóbban
S. MACHNITZ
hangszeripartelepén.
Antunovića ul. 1.
Reich-palota mellett.)

Közvetítünk
olcsó kamatu kölcsönt, hosszulejáratu kölcsönöket 10, 15, 20 és 25 évre, 8 százalékos kamattal mellett
Gergurov Dániel és Fia
Sombor, Kr. Aleksandra ul. 10
Alapítatott 1821

99%
Montecatini olasz kékkő
1-a Majunga rafia
Zöldpor
Légyförgács
Aloe
a legolcsóbban kapható nagyban is Nojček Géza cégnél, Szuboticán. 4413

Sombori juhturó 1846
Csak akkor jó,
Ha az Cirilovtól való.
Szállítás
M. Cirilov, Sombor

Tavaszi
divatcipők
legnagyobb választékban legolcsóbban
Koch Armin
Danica cipőüzletben Kiskápolna mellett

Táblaüveg
a legjobb márká, minden méretben, komplett ládában és táblaként a legolcsóbb árban kapható 340.
Építőüvegezt szakzerűen, jutányos áron vállalok
Mihajlo Nadj, Subotica
Stro smaj rova ul. 9 (Hálpiao)
Kovácsműhely szerszámmal kiadó. Halasi ul. Birkaš fatelep mellett. 4374

Szabadalmazott jégszekrényeket
40% jégmegtakarítással gyárt
Braća Goldner főbbszörösen kitüntetett jégszekrénygyára **Szubotica**, Jugovića ulica 20
Kérjen árjegyzéket!

**A
TAPASZTALT
AUTOMOBILISTA
GÉPKOCSIJA
MERT:**

Eladók

vállalat reorganizációja miatt szabad kézből alábbi, teljesen kifogástalan és még üzemben lévő gépek:

- 1 nagy esztergaped v zárt orsóval (L. Ispindel-Drebbank)
- 2 revolver-esztergaped (R. vo ve drebbank)
- 1 gyalugép (Hobelmashins)
- 1 oszlopos marógép (Ständer rásma chine)
- 2 kézi lyukasztógép (Handlochstanzen)
- 1 teherautó „HORCH” márka, 5 tonnás teljesen kifogástalan állapotban

Felviágosítással és részletes leírással szolgál:
„IKARUS” R. T. NOVISAD

Olcso árak   Olcso árak
Divatos   Izlőses
Fartős   Elegána

Állandó nagy raktár a legmodernebb saját készítésű cikkekkel
Külön merítékosztály

Subotica,

Aleksandrova ulica 5. — Bárány-szálló mellett

Jutányos árban szereshető be.
A benzín- és olajfogyasztás a legcsekélyebb!
A kocsi élethossza határtalan
Az alkatrészek kopása jelentéktelen
Technikailag tökéletes
Hatalmas lőerőtartalékkal rendelkezik
A rossz utak ideálja
Elegáns és izlőses kivitel
Kellemes fizetési feltételek
A jugoszláv versenyek győztese!

Birtokparcellázás Pestmegyében

Kunszentmiklós-Tass vasuti állomáson (Bpest-Kelebiai vonal) egy 680 m. holdnyi birtokot május hóban parcellázunk. A birtok síkfekvésű, fekete, buzatalaj. Vasuti állomás a birtokon, országút a közelben. 10 szobás kastély és uradai épületek a vásárolt birtok részarányában adtnak el. A majorban irtózi víz és villanyvilágítás. Vételárak és fizetési feltételek megtekinthetők: **Parcellázási iroda Kunszentmiklós, Kereszties tanya. — Telefon: 4337 Kunszentmiklós 25**

BUTORSZÖVETEK

- Selyem ripszek   Moquettek
- Brokátok   Matracgradlik
- Damasztok   Szőnyegek
- Velourok   Futók

az összes kárpitos kellékek nagyban és kicsinyben.

ZSAKOK, PONYVÁK, ZSINEGEK, KÖTÉLÁRUK

Mintákat vidékre is küldünk.

Weitzenfeld és Társa

Subotica   Detaili Városi bérpalota, Engrosi Vilsonova ul. 7

SANATORIUM SVETI DJORDJE

BEOGRAD, Kralja Aleksandra 108

felvesz szülönöket, női bajokban szenvedőket, urológiai, vese- és nemibetegeket. Sebészet, Gyomor-, bél-, csont és vakbélbetegeket

Árak: teljes ellátás külön szobával 150 dinár naponként, II. osztály 120 dinár

4459

Díjmentes orvosi felügyelet

Eladó szerszámgépek

Esztergaped, csucstávolság 4000 mm., csucsmagasság kivágással 850 mm. gyalugép 2000 mm-ig gyalul, furógép, fur 50 mm-ig, gyorsfuró 16 mm-ig, fejeszterga, csavarmetvágó kézi és gépi hajtásra 15"-ig, lüggő- és gyalugép és különféle lakatos és kovács szerszámok, vasöntőde felszerelés komplett modellekkel, formaszekrényekkel stb. Megtekinthető üzemben

Geyer István Nove-Šove
Vasutállomás Paš'čevo (Bač'sa)

LEGFINOMABB FRANCIA TÁBLAOLAJ

ZÖLD KERESZT „CROIX VERTE”

KÜLÖNLEGESSÉG

**SALÁTÁKHOZ
MAJONNÉZEKHEZ
FŐZÉSRE
ÉS SÜTÉSRE**

S. H. S. VEZÉRKÉPVISELET
IGNACE FLECHE & CO. BEOGRAD

Itt a tavasz

ne felejtse el, hogy csak a törv. védett

POMPADOUR-CREME

lútellet ol végleg a szeplőt, májfoltot és pattanást. Kapható:
Papné és társa Subotica, Pajo Kujundžićeva 2

MEGNYITÓ
1928 május hó 1-én

„VILLA PALACE”
Vrnjačka-Banja

Gyönyörű erdő szélén, a központban, legjobb helyen, a meleg ásványvízforrás közelében. Vizvezeték és villanyvilágítás minden helyiségben. Terraszok napfürdőzéshez. Gyönyörű kert. Modern, elsőrendű, tiszta berendezés. Vendégek teljes penzióra és orvosi rendelre előírt diétás kosztra felvétetnek. Elsőrendű bácskai konyha. Május hónapra leszállított árak: teljes penzió 80 dinár. Szerb, német, magyar, francia, görög és cseh társalgás.

IRENE WOLF

4493

Óvás!

Növényi kártevők elleni permetezésnél a biztos hatás titka oly Schweinfurter-zöldpor használata, mely eredeti 1/2 kg. csomagokban „Aeroplán” védjeggyel (ábra mint itt látható) van ellátva.

Vigyázzunk a védlegyre!

Kapható mindenütt. Ismerte őt di tanuló küld:

KEMIKALIJA, NOVISAD
FUTOŠKI PUT 27

Legjobb eredeti **BILLIARDDÁRÓ** és golyó, **MANDINERGU** 101 és **TEKEGOLYÓ** na y választékban. — Lignum sanctum golyó 10 cm 70—, 11 és feles 75—, 12-es 100—, 12 és feles 110—, 13-as 120—, 13 és feles 130—, 14-es 150— dinár

őzv. Gerber Jakabnéval, Subotica
B. Sudarevićeva ul. 32

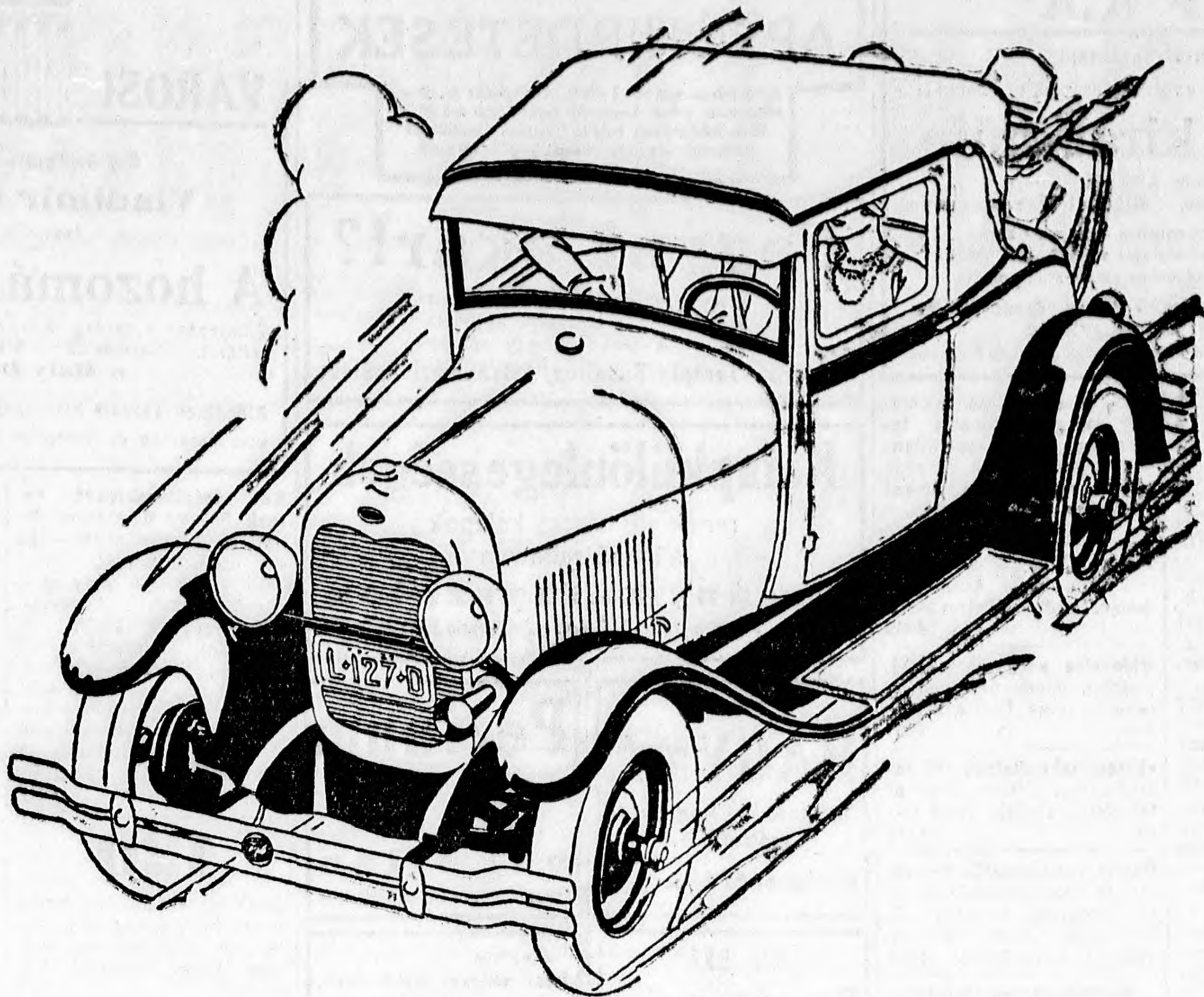
A cserepes virágok

neveléséhez szerelt nyálaság, részve el a virág életéhez és meleg szív kell. Gyönyörű virágai lesznek, ha **KANPO** növénylét használja és a hozzá mellékelt utasításokból megtanulja a helyes virágnevelést. Csomagja 12:50 és 42 din.

A veszteségnélküli aprós-árnyas nevelése 40 év óta becsülettel bevált a **KOKO** baromtipor. Az egészséghez rendszeresen adott egész csekély adagokkal meglopó hatás. Husos, sütnivaló, valamint szorgalmasan tojó baromfit ad. Megbízható ellenszere a betegségeknek. Univerzális hatású szer és áldása a baromfiudvarnak. Csomagja 10, 40 és 115 dinár.

Gyógyszertárak, drogériák, virág- és márkakereskedések árusítják. Szétküldés előrefizetés ellenében franko. Utánvétellel nem küldök.
Schumacher Z. gyönyörű-vagyiflórát. Crven'ka (SHS)

... több mint egyszerűen új automobil ... több mint egyszerűen új típus

Az új Ford a modern és gazdaságos közlekedés terén egy teljesen új gondolat megtestesülése

Az új Ford révén millió és millió embernek lehetővé válik, hogy nagyobb és jobb munkateljesítményt érjen el és ezáltal fokozza jövedelmét. Így emelkedik életstandardjuk és emellett több időt szentelhetnek családjuknak és a szabad levegőn töltött egészséges életmódnak.

Bármely üzlet fejlődését kedvezően befolyásolja ez az új kocsi. Elsőizben van Önnek alkalma, hogy igazán szép, minőségű és emellett rendkívül olcsó autéhoz juthasson. Az új Ford teljesítménye minden tekintetben azonos a luxuskocsikéval, melyek sokkal magasabb áron kerülnek eladásra. Az új Ford óránként 95-105 km-t tesz meg, úgy hogy Ön bármikor a legmesszebbmenő követelménynek is megfelelő sebességgel rendelkezhetik.

Gyors és legnagyobb forgalomban is könnyen kormányozható.

A kétajtós Sedan két személlyel sebességét 8 km-ről óránként 40 km-re 85 másodpercen belül képes felfokozni. Modern négy keréktékkel rendelkezik és Triplex szélvédő ablaktáblákkal van felszerelve, melyek tudvalevőleg nem törnek szilánkokra; így a legmodernebb autótudomány minden biztonsági felszerelésével el van látva. Vezetését a száraz lemezes kapcsolómű és a görgős csapágyakon működő normális sebességváltó könnyűvé és kényelmessé teszik.

Az új Ford hidraulikus lökésgátlói, rendkívül mély súlypontja, a rugózatlan súly minimális volta és a kiváló minőségű kereszttrugózás következtében a legnagyobb kényelmet nyújtja. Minden egyes karosszériatípusnak mély, kényelmes ülésai vannak és bőséges férőhelye a lábak részére. Mindegyik különböző színárnyalatokban és pompás kivitelben készül.

Próbálja ki, így könnyen meggyőződik arról, hogy az új Ford mily kiváló kocsi. Mindenki szívesen szerzi meg magának, mert a legnagyobb mértékben ki fogja elégíteni tulajdonosát az idő és az időjárás viszontagságai ellen tanusított ellenállóképességénél fogva; rendkívül alacsony üzemeltetési költsége következtében pedig teljesszámú előnyöket biztosít. Hogy ez a kocsi mily gazdaságos a használatban, megvilágítja az a tény, hogy 8-12 liter benzinnel több mint 100 km-t tesz meg. A legnagyobb pontosság minden egyes rész megszerkesztésében biztosítékot nyújt az üzemzavarok ellen és rendkívüli tartósságánál fogva évenként igen nagy megtakarítást jelent javítás-költségben.

Röviden mindazt, amit egy modern automobilról csak kívánhatunk, megtalálhatjuk az új Ford autóban: gyorsaságot, kényelmet, biztonságot, szépséget, ellenállóképességet és gazdaságosságot.

Alacsony ára azon különleges Ford-féle gazdaságos termelésnek eredménye, amely nem-kevésbé kiváló, mint maga a kocsi. Semmi esetre se mulassza el, hogy az új Fordot a legközelebbi autorizált Ford-képviseletnél megtekintse. Vizsgálja meg a kocsit tüzetesen, minden legapróbb részében. Próbálja ki teljesítményét a legkülönbözőbb és legnehezebb utviszonyok között.

Utána Ön is alá fogja írni, hogy az egész világpiacra egy kocsi sincs, amely tervezés, minőség és ár tekintetében az új Ford-kocsi mellé lenne állítható.

FORD MOTOR COMPANY / TRIESTE

LIFKA

Csütörtöktől vasárnapig

India mesés kincsei, exotikus szépsége filmen!

Ganges királynője

I. rész: Királyné vagy királyfi
II. rész: A joghi kincse. Mindkét rész egyszerre

40 meztelen bajadér enuók felgyelete alatt!

15.000 ember és 5000 állat szerepel a gigantikus filmen!

Hinduk emberfeletti küzdelme az árvíz hullámain!

Legközelebb Nagy Kató teljes főszerepét betöltő filmje: Sandgräfin

Előadások kezdete 5 és 9 órákor, vasárnap 4, 6 és 9 órákor

HÁZASSÁG

Férjhez mehet könnyen, csak címét fényképével küldje be »Eros« úgynökséghez gyümölcs piac. Titoktartás biztosítva.

Házasságot előkelő körökben garantált eredménnyel közvetít Amor házasság-közvetítő iroda Temesvár, IV., Kossuth Lajos u. 21.

Házasságot urikörökben úgy bel-, mint külállamokból is létrehozok a legnagyobb diszkrétcióval. Marie Fejes, Vel. Kikinda, Nikola Pašićeva ul. 1591.

Melyik 40 éven felüli uriember venne feleségül 37 éves háziyas urileányt. Leveleket »Csendes otthon« jelígre a kiadóhivatal továbbítja.

FOGLALKOZÁS

Önállóan dolgozó varróné, aki már jobb szalonban dolgozott felvétetik. Suda-revićeva ul. 25.

Keresek fiatal mérszáros- és hentessegédet. Popovits Kamenko, Mol (Bačka).

Gyermektelen házaspár házmesternek felvétetik. Jelačićeva ul. 6. Virágüzlet.

Kisasszonyt keresek irodámba, aki magyarul és szerbül tökéletesen beszél, ír, írógépén dolgozik. Polák Fülöp, Senta.

Almolnárt és molnársegédet felvesz a Glied-malom.

Gyakornok kezdő fizetéssel felvétetik. Schächter fahéreskedőnél, Somborski put (Mali Bajmok).

Kifutófiát felveszünk azonnalra. Medjunarodni Novinski Zavod, Subotica, Vojnogićeva ulica 7.

Kifutófiát felvétetik. Hermann Mátyás, Karadžićeva ul. 12.

Apoftónt, képzett, keres noviszdai szanatorium. Érdeklődők forduljanak a Bácsmegyei Napló noviszdai kiadóhivatalához »500« jelíge alatt.

Szabóság, elsőrendű nagymunkást állandó munkára felveszek. Bózsó szabó Subotica.

Trafikhoz társ kerestetik (magányos nő) esetleg finanszírozó, vagy a trafik bérbeadó. Cim Frankopanska ulica 26.

Szobafestő- és mázolóság állandó munkára felvétetik. Nagy Mihály, Mali-Idjós.

A sombri Péter kir. csatornai fürdőrt a fürdőidény tartására pénztárkezelői állásra pályázatot hirdet. Ajánlatok a feltételek megjelölésével május 8-ig Zsigmond Tibor Sombor Golub ul. 2. címére küldendők.

3000 dinár kölcsönt keresek, melynek kamatja fejében egy családtagot állandó egzisztenciához juttatok nőt vagy férfit. Ajánlatokat »Kölcsön« jelígre kérek.

Fiatal rőfössegéd állást keres. Cim. Jäger Antal hirdetője, Bačko Petrovoselo.

Okleveles gyógyszerész kiegészítést, gondnoki állást v. bérletet keres. Cim a kiadóban.

Fiatal fahivatalnok, ki faszakmában jártas, azonnal felvétetik. Pollák, Crna Bara.

Önálló kovácssegéd, lóvasalást és lakatosmunkát is érti, bármilyen üzemben állást keres. Cim: Morvay Péterné, Novi Bečej.

Kelmefestő-vegytisztítőség azonnali belépésre állandó munkára felvétetik. Juhász Péter kelmefestőnél B.-Topola.

Képviselő(k) az egész Vojvodinában könnyű, jövedelmező munkára felvétetnek. Ajánlatokat »Existencia« jelígre a kiadóba kérek. Válaszbélyeg. 4181

Utazók. Bácska, Bánát, Baranya és Szerém részére magánfelek látogatására kerestetnek fehérnemű áru eladására magas jutalék mellett. Csakis 3-4000 dinár kaucióval, vagy elsőrendű garanciával rendelkezőket veszek fel. Klein József Senta.

Borbélysegédet, jó munkást állandó munkára azonnalra vagy május 15-ére magas fizetéssel felvesz Ficsor fodrász, Stara-Kanjiza.

Intelligens asszony házzelvezetőnő vagy anyahelyettesi állást keres magánházaiban vagy internátusban. Megkeresések Mizi Schwab, Osijek I., Lončarska ul. 9. címre keretnek.

Malomtisztviselő 14 éves praxeissal, állandóan magasabb állásban volt alkalmazva, az összes adminisztrációs ügyekben jártas, horvát és német nyelvtudással, perfekt könyvelő és jó organizátor, a legjobb referenciákkal állást keres. Ajánlatokat 4393. szám alatt a kiadó továbbítja.

VÉTEL-ELADÁS

Ház eladó vagy földdel elcserélhető. — Somborski put 46.

Nagyobbmennyiségű új fedeles kosarat szállíthat azonnal Szentáról Kassovicz Áron. Kérjen árajánlatot.

Méhészek. Dupla kettős fém- és álló neisert-kasok, mű-, kész- és mézeslépeket, pergetőt és egyéb más eszközöket a hó 6-án délután 3 órákor elárverezek. Vidáković Flórián, Palič.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasárnapok és ünnepnapok kivételével számít. Logikább apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felblyegzett jelígre leveleket továbbítunk. Kérdésekben a kiadóhivatalhoz forduljunk.

Fogyni akar!?

Csak Paraffin-kezeléssel érhető el a normális testsúlyt koplalás nélkül a test bármely részén

Paraffin-Terápia Subotica, Lifka-mozi épület

Kalapkülönlegességek

rendkívül sikkes kalapok állandó raktáron

Pogány kalapszalon

Trg Fra Jefe 15. I. em. (Ljubibratić ház)

Olasz HAGYMA

kapható 50 kilogramos zsákokban

Krishaber és Spitzernél

Perinum

fenyősborszesz üdit és minden

baj ellen

legbiztosabban megvéd 1912

10 HP Renauer-motor

720 mm. Hoffherr-csép-lővel (Ringschmier) bácskai elevátorral, jó állapotban eladó

Brandt Jánosnál Gakovo (Bácska) 4451

Naponta friss májusi liptól taró, I-a TEVAJ

nagy lyukacsu jugo-svájci EMENTHALI

trappista és egyéb sajtok, valamint

TEJFEL

nagyban és kicsinyben Tršić Todor tejszarnokában, halpiac (Faragó mézszáros mellett)

Hasznos tudnivalók könyvtára!

Mindenkit érdekel!!

- Bánfi János: Az ősemlék... 10.-
Nogrady László: A gyermek... (A gyermek lelkevelése)... 10.-
Nogrady László: Az alkohol... 10.-
Dr. Szelényi Ödön: Az első magyar munkáspedagógus... (Tessék Samuel élete és munkássága)... 10.-
Leemann Gábor: A dohány, a szövés, — a zsir... 10.-
Vértessy Sándor: Kultúrképek... 10.-
Csizik Gyula: Számok és mennyiségek... 10.-
Dr. Gondos Viktor: Munkáviszonyok az Egyesült-Államokban... 10.-
Dr. Széchy Ákos: Az aranyról... 10.-
Dr. Hajnóczy Iván: A céhek életéből... 10.-
Megrendelhetők a »Minerva« r. t. könyvsztályában

Veszek aranyat, ezüstöt és brilliánt, ezüstkoronáért 3.60 dinárt, ezüstfontért 9.40 dinárt fizetek darabonként. Josef Kaltnecker Osijek I., Županijska 22.

140 dinár

prima dunahomok ab állomás Bogojevo 10.000 kg-ként. Ella homoki rózsakrumpli 120 dinár, homoki rózsakrumpli 140 dinár, homoki rózsá Voltmann krumpli 115 dinár, homoki Voltmann krumpli 105 dinár ab Osijek. Minta megtekinthető. Johann Merkl, Senta.

Söröző, falatozó jó forgalommal családiok miatt olcsón eladó. Cim »Eros« úgynökségnél.

Föld a bácsopolai határon a čantaviri uton a községhez 3 kilométerre Bicskei Sebestyénnek 20 lánca földje szállással eladó. mellette 25 lánca föld szállással szintén eladó.

Eladó villák Palics fürdő legszébb helyein kedvező fizetési feltételek mellett. Bővebben »Eros« úgynökségnél.

Eladó egy jókarban levő Hoffherr és Schrantz elevátor. Kovács Ferenc Čantavir, 105 szám.

Bor-, sör- és pálinkamérés jó forgalommal eladó. Borkereskedőnek alkalmas nagy pince a házában. Cim Počić Agentura Cara Dušana 5.

Olasz bevásárlás különféle cipőkből, munkás és gummicipőkből, szandálból. Budanovics Terézianál, Rudič ul. 1.

30-35 HP stabil szívógáz-motort megvételre keresek. Péter Ferenc, Pačir.

Podgora (Dalmácia) klimatikus üdülőhely és fürdő. Hotel »Primordia« 45 szobával, napi panzió 60 dinár, a bérlő Gottfried Svoboda bécsi szakember, aki részletes felvilágosítással is szolgál.

VÁROSI MOZI

Csütörtöktől—vasárnapig

Vladimir Gajdarov

legszebb filmje

A hozományvadász

Filmregény a gazdag örökösöről és a szegény tisztartóról. Főszereplők: Vladimir Gajdarov és Maly Delschaft

Előadások kezdete hétköznap délután 5 és este 9 órákor. Vasárnap és ünnepnapokon 4, 6 és este 9 órákor

Két oséplőszekekrényt veszek 3 1/2-től 6. számig, lehetőleg vasrámás (90-120 cm dobszélességgel), elváltóval, golyós- vagy gyűrűscsapággal, Fordson-traktorral vagy külön. Ajánlatot leírással kérek Leicher, Valpovo (Slavonija).

Vaskereskedés Beogradban eladó. Cim megtudható a »Publicitas«-nál Beograd, Kralja Milana 8.

120

dinár egy vagon, 10 tonna dunai homok vagonba rakva ab Bogojevo-nagyállomás. Adám Józsefnél, Bogojevo.

Fényképezési műterem, elsőrendű, komplett felszerelve, eladó. St. Jovanović, fotograf, Beograd, Kralja Milana 43, Terazije.

I-a olasz vörshagyma nagyban és kicsinyben kapható. Petrogradska ul. 3.

Budaörsi festőtégla kapható vagonfontelekekben és kicsinyben. Neuhaus i Kalmár cégnél Suboticán.

Autógarage, javítóműhely, autó és kerékpárgumi vulkanizáló. Speciális alumínium hegesztés. Bala-garage és Takács vulkanizáló Zrinjski trg 24. Tanonok felvétetnek.

3 HP Allógázmotor 18 Amperes 110 Voltos dinamo egyenáramu és egy nagy vaskocsi négykerékű, eladó. Hermetz András, Mali-Idjós.

Ford-és Fordson-hengerek furását

olesón vállalja FÖLDVÁRI BÉLA STABI-BEČEJ Alkatrészek állandó raktára

Egy vagon ruha félig ingyen lesz eladva Földes Samu ruhaárházában (gyümölcs-piac) Rudič ulica. Férfi divatöltény már 525 D. Férfi tavaszi felöltök 675 D. Fiuruhák már 375 D. Gyermekruhák 175 D. Gummi raglának 225 D. Nőfelöltök 455 D. Leányfiú felöltök 325 D. Férfi munkaruhák 145 D. Munkaköpenyek 155 D. Autóköpenyek 175 D. Divatnadrágok 225 D. Munkanadrágok 95 D. Bőrkabátok 725 D. Tessék meggyőződni, vidékre utárvétellel, meg nem felelés esetén pénzt visszadom. saját érdekében ügyeljen a cégre.

1 1/2-2 tonnás teherautót (nem Fordot) használt, de jókarban levő, megvételre keresünk. Ajánlatokat, ár és márká megjelölésével, Temerin, postafiók 4 szám kérünk.

Cigánypecsenye, sült máj, friss sör minden időben, zsidó templommal szemben Vebérnél.

Autó- és kerékpárgumi vulkanizálás Takácsnál, Zrinjski trg 24. Zsidó templom során.

KÜLÖNFÉLE

Ürletáthelyezés! Cipészüzletemet Pašićeva (gőzfürdő ucca) Csajkás házába helyeztem át. Unger Soma cipész.

Két szoba, konyha kiadó. Paje Kujundzić ul. 3.

Főtéren egy nagyobb és egy kisebb butorozott szoba (esetleg butor nélkül) egy vagy két személy részére irodának is azonnal kiadó. Cim: Dunav biztosító Villesonova ul. 11.

Kiadó, azonnal beköltöztethető 2 szoba, konyha mellékhelyiségekkel főtérhez közel. Bővebbet »Eros« úgynökségnél gyümölcs-piac.

Intelligens urinót otthon szöp keresetthez juttatok, ha nekem butorozott szobát ad ingyen. Ajánlatokat »Garzon« jelígre a kiadóhivatalba kérek.

»Alexa« nyakkendőipar 10 dinárt fordítja ki régi nyakkendőjét. Korzó. 1249

Kölcsönök, házakra, földekre, hali befizetéses törlesztéssel, zálogkölcsönök minden értékkel bíró tárgyra legelőnyösebben kaphatók Centralna Bankánál, Subotica.

Palicson Kaffe Restaurant Abbazija, teljes berendezéssel betegség miatt azonnal bérbeadó. Érdeklődni lehet ugyanott.

Irodahelyiség telefonhasználatlalt és egy butorozott szoba kiadó Krausz Géza szállítónál.

Közvetítünk a legrövidebb idő alatt az engedélyek minden fajtáját, állampolgárságot, itt-tartózkodási engedélyt, (trafik, kávékímérés stb.) Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova ul. 9.

Újoncok! Szakavatott egvének pontos felvilágosításokat adnak katonai természetű, különösen sorozási, szolgálati idő meghatározására és jogos esetekben a szolgálatok megrövidítésére vonatkozó ügyekben. Nemzetközi Iroda, Subotica Aleksandrova 9.

Kétszobás lakást keresek mellékhelyiségekkel. Bővebbet 252. sz. telefonon.

GUMIBÉLYEGZŐT bármilyen nyelven készít Molnár József Subotica, Frankopanska ulica 25. Megrendeléseket a Bácsmegyei Napló kiadóhivatalba is elfogad.